

Veto

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 10, '83-'84. Nr. 2, dd. 6 oktober 1983.

V.u. Luc Baltussen, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven. Tel. 016/22 44 38.

Redakties steeds op donderdag tussen 16.00 en 19.00 uur (open voor ieder) op 't Stuc, Van Evenstraat 2d, 1ste verdieping. Artikels binnen op donderdag voor verschijning, advertenties op vrijdag voor verschijning.

Abonnementsprijs per jaargang: 150 fr. (gewoon), 350 fr. (steun), 50 fr. (student). Te storten op rek. nr. KB 431-0079541-68 t.n.v. ASR-Veto, Van Evenstraat 2d, Leuven, met vermelding van 'Veto-abonnement' en evt. nr. studentenkaart.

Veto is een publikatie van de Algemene Studentenraad.

EN VERDER

Knuppel zonder knuffel	2
I like dancing / Movies	4
Film: droevig stukje vee	5
Arms Race: allemaal k-u-1?	6-7
Wetenschapswinkel doet alles zelf	8
Epo's BB wordt uitgeleverd	9
Achterpaginaberichten	11
Achterpagina	12

De redactie, meer bepaald de technische ploeg, dankt K-RET voor de lay-out suggesties en heel in het bijzonder voor het nieuwe, frisse kopconcept.

De Somer opende het academiejaar: Tegelijk warm en koud blazen

Voor de dertiende keer trad Piet De Somer als rektor op het spreekgestoelte 'om het academisch jaar plechtig voor geopend te verklaren'.

Dertien mag dan al geen ongeluksgetal zijn, het bleek wel een magisch cijfer: voor de eerste keer waagde hij zich buiten het strikt universitaire terrein. Hij is er in deze speech zelfs in geslaagd geen enkel fundamenteel aspect van het universitair onderzoek, laat staan onderwijs, aan te raken — wat de studentenvertegenwoordiger wel lukte — en hield een toespraak, getiteld *Reflecties omtrent Kernbewapening*.

Zelf noemde hij dit een "ongewoon onderwerp", maar veegde van bij de aanvang mogelijke kritieken van tafel door te doen uitschijnen dat ook op dit gebied de universiteit in de voorlinie moet staan: "aanleiding tot deze keuze waren twee stellingnamen in universitair milieu rond dezelfde problematiek", m.n. de rede van Schmidt op 2 februari '83 aan de KUL en de toespraak van kardinaal Bernardin bij het hem uitgereikte eredoctoraat aan de Notre Dame Univer-

siteit in mei 11.

De Somer kon niet achterwege blijven, zeker niet in aanwezigheid van de BRT en talrijke andere persorganen.

Maar ook Coens zat in de Grote Aula en de rektor toonde minstens dat hij hem had zien zitten: Mijnheer de Minister, wij doen ons best ("de KUL is erin gelukt het beoogde doel te bereiken, namelijk een financieel evenwicht zonder afslanking van personeel en met vrijwaring van de werkingskosten voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek"), laat ons niet in de kou ("wij leven... tussen de hoop en de vrees dat de regering zal inzien dat de universiteiten de jongste tien jaar voldoende hebben ingeleverd... vooral nachts de vrees dat er verder zal gesnoeid worden in onze budgetten"), hebt u dat begrepen, mijnheer de minister? (op het einde: "geen nieuwe ingrepen vanwege de onderwijsminister Coens", uitspraak waarvoor De Somer overigens een staande ovatie kreeg).

Maar voor de rest liet De Somer Coens met rust en hield een betoog rond kernbewapening dat voor vele interpretaties vatbaar is.

Hersengymnastiek

"Dit waren mijn persoonlijke reflecties omtrent de kernbewapening. Velen zullen er anders over denken, anderen zullen ze inopportuun vinden. Ik verwacht me aan veel kritiek", zo

eindigde de rector zijn uiteenzetting. Omdat zij dit denken op te lossen door minder mensen te laten studeren. Omdat voor hen onderwijs een louter economische investering is die geld moet opbrengen in plaats van mensen te vormen. Omdat voor hen onderwijs een vorm van individuele promotie is. Omdat voor hen onderwijs geprivilegeerd moet vormen.

Aanleiding om over het onderwerp te beginnen waren, zoals gezegd, de standpunten van Schmidt en Bernar-

(vervolg op p. 3)

Studentenspeech: 'Leuven zien en sterven'

Omdat de regering en de academische overheid besloten hebben dat teveel afgestudeerden werkloos zijn.

Omdat zij dit denken op te lossen door minder mensen te laten studeren. Omdat voor hen onderwijs een louter economische investering is die geld moet opbrengen in plaats van mensen te vormen. Omdat voor hen onderwijs een vorm van individuele promotie is. Omdat voor hen onderwijs geprivilegeerd moet vormen.

Daarom richten wij dit tot allen die hier niet zijn en nooit zullen geraken: het recht op onderwijs wordt afgebroken.

De taak van de universiteit en van het onderwijs in het algemeen is een bijdrage te leveren tot een betere samenleving door een welbepaald soort kennis breed in de maatschappij te verspreiden.

Het geboden onderwijs moet dus ten goede komen aan de ontplooiing van menselijke kwaliteiten.

Het wetenschappelijk onderzoek moet dus in de eerste plaats voorzien in de behoeften van de zwakste groepen in de maatschappij, dit met hun ontvoogding als doel.

De universiteit en de overheid kunnen deze opdracht waarmaken. Hierbij moeten zij twee essentiële voorwaarden vervullen.

De universitaire structuren waarin programma's, onderzoek en onderwijs bepaald worden, moeten onduidelijk functioneren op grond van argumenten die ter zake doen. De academische overheid echter voert een politiek van benoemingen die

enkel gebaseerd is op een bepaald soort wetenschappelijk onderzoek. De maatschappelijke dienstbaarheid van dit onderzoek en de dialektische kwaliteit van de docent in kwestie werpen geen gewicht in de schaal.

Bovendien worden de pijnlijke gevolgen van dit beleid nog benadrukt door het ontbreken van een adekwate procedure om bestaande wantoestanden te corrigeren.

Zo werd er aan het geval Franken bij kinesiterapie slechts aandacht geschonken op het niveau van Akademische Raad nadat de pers was ingelicht. Binnen het Hoger Instituut voor Lichamelijke Opleiding kon het niet worden opgelost.

Een te breed opgevatte academische vrijheid, gekoppeld aan een structureel onvermogen om in te grijpen, maken herhaling in de toekomst mogelijk.

Behalve met de benoemingen loopt er ook iets mis met de manier waarop curricula worden samengesteld.

Hier demonstreert de universiteit haar dubieuze visie op onderwijs.

Bij programmahervormingen wordt duidelijk dat mandaten en uren les voor docenten, kortom, individuele belangen, primeren op een evenwichtige uitgebouwde onderwijsvisie.

Moelijkheden van die aard zijn aan de orde bij geschiedenis. Nieuwe programma's worden overhaast ingericht, dus ondoordacht samengesteld. De extra-subsidies door meer studenten zijn hier de inzet van een gevaarlijk spel met onderwijs.

(vervolg op p. 3)

Koning Leopold III overleden! Prinses Grace heilig verklaard? Waar het Egmont- en Stui-venbergpaleis niet mochten baten, waar 's lands prominenten zich gedurende de Flandria-boottochten het hoofd over braken, daar lijkt de oplossing nu nabij. Van 26 t.e.m. 28 september ging op het kasteel 'De Bron' de ASR-vormingsdriedaagse door. Bemerkt op het balkon: naast de top van de Algemene Studentenraad ook de basis! (foto Wim Verhelst)

sprookjes zijn bedrog

Het begon als een mooi sprookje: de Amerikanen zouden voor ons zorgen, ons beschermen tegen de gevaarlijke en bloedorstige Rus en onze economie aanzwengelen. Dat was vlak na de oorlog, en niemand besefte toen dat de Amerikanen en de Russen op Jalta over onze toekomst aan het spreken waren, zonder dat Europa veel in de pap te brokken had. Dat is sindsdien zo gebleven, maar het verzet tegen die bevredende houding van de Verenigde Staten na wel steeds toe, toen duidelijk werd dat de Amerikanen eigenlijk vooral aan zichzelf dachten, en de Europeanen steeds meer als een blok aan het been gingen ervaren. "Let's drop the big one, 'cause they all hate us anyhow" zong Randy Newman al in 1973. In 1956 hielden de Amerikanen het bij wat verbaal protest toen de Hongaren, enigszins op hol gebracht door de Amerikaanse retoriek, te pletter liepen op de Russische tanks. Ook de Polen hadden de laatste jaren weinig baat bij de maatregelen die door de Amerikanen genomen werden om de Russen 'te waarschuwen'. En nu ze in Europa middellange afstands-raketten willen plaatsen, Amerikaanse raketten met

een Amerikaanse vinger aan de trekker, groeit de Europees-Amerikaanse relatie naar een fikse broedertwist toe. Dat zou wel eens het einde van de NAVO kunnen betekenen, als de mensen die daar de lakens uitdelen, niet inzien dat zij de Europeanen van zich aan het vervreemden zijn. Slechts weinigen zijn er immers nog niet van overtuigd dat de raketten er komen, niet om Europa beter onder de Amerikaanse paraplu te houden, maar wel om de Verenigde Staten beter af te schermen. Of, zoals Herman Wigbold door Piet De Somer geciteerd wordt: "Amerika is niet langer bereid de bewoners van Boston risico's te laten lopen terwille van de bewoners van Amsterdam, en omgekeerd, de bewoners van Amsterdam moeten thans risico's lopen terwille van de bewoners van Boston".

De Somer formuleert het zelfs nog veel scherper: "Europa heeft over het gebruik van de middellange afstands-raketten niets te zeggen. Ze worden betaald door Amerika, staan onder Amerikaans toezicht en worden bediend door Amerikaans personeel... Wat blijft er nog over van onze onafhankelijkheid en vrijheid, die wij juist met zulk een engagement tegen een vreemde bezetter wensen te vrijwaren?" Waar de rektor eigenlijk voor pleit, is dat

Europa als een civiliserende kracht gaat optreden, tussen de twee grootmachten in. Zijn analyse luidt immers dat een steeds verder gaande eskalatie van de bewapening fataal tot het gebruik ervan zal leiden, en dat een dergelijke politiek steunen derhalve etisch onaanvaardbaar is. Het gebruik van atoomwapens is inderdaad niet onwaarschijnlijk in de toekomst; men hoeft maar de verschuivingen in de militaire doktrine van de Verenigde Staten te volgen van het Carter- (bewapening in het kader van grote inspanningen voor toenadering) naar het Reagan-tijdperk (er kan een klein oorlogje met grote bommetjes af). Kras gezegd: een vreemde bezettingsmacht wij Europa gebruiken als raketbasis voor haar politiek, en wij hebben dat steeds getolereerd omdat we vreesden anders een andere bezetter over de vloer te krijgen. De Somer stelt voor ze alle twee buiten te werken en een eigen initiatief te ontwikkelen. "Hoe zou men zich kunnen verdedigen tegen bewindvoerders die het ervoor over hebben een onschuldige bevolking als gijzelaars te gebruiken in een soort zelfmoordoperatie, een houding die mutatis mutandis ook deze is van de aanhangers van de slogan 'liever dood dan rood'. De vreedzame strijd voor de

vrijheid van het Poolse volk of van de dissidenten die leven onder het kommunistische regime, zijn voorbeelden van een meer humane benadering, die veel minder slachtoffers op lange termijn tot eenzelfde resultaat kan leiden". Wat vaag als formulering, en de schrik voor de gevaarlijke en bloedorstige Rus steekt op de achtergrond nog de kop op, maar de denkrichting is er. En verderop wordt Piet heel wat concreter: hij spreekt over eenzijdige stappen in de ontwapening om een proces van gehele ontwapening (en verwijdering van de vreemde bezetters) op gang te brengen.

Ondanks alles een moedige uitspraak van de rektor, hoewel ze ingebed is in heel wat voorzichtige maars...

De rektor maakte alleszins ook een merkwaardige analyse om te verklaren hoe het zover had kunnen komen. Het lijkt erop dat het bestaan van het militair-industrieel kompleks als een internationaal belangen-kluwen dat zijn eigen logica volgt, los van alle wenselijke ontwikkelingen, met zijn speech officieel als bestand is erkend. Wellicht kan de universiteit nu ook eens naar de eksponenten daarvan binnen haar eigen muren gaan sporen?

De Redaktie.

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen gereserveerd worden op het Veto-sekretariaat, 't Stuc, Van Evenstraat 2 D, 3000 Leuven, verdieping 1, deur 6. Schrijfsels, waarop men geen naam durft te zetten of die niks te maken hebben met de Veto-inhoud, worden verbannen naar de doofpot of de prullenmand. "Naam en adres bij de redaktie bekend" is een moeilijk te vinden achterpoortje, onze zachtmoedige schaar is een soms te zoeken inleverpoortje. Dus, als iemand van jullie nu nog zin heeft...

gradaties en overgangen.

Het kan dat dit aan de KUL gebeurt, maar ik heb mijn twijfels. Wel akkoord dat de discussie over de verhouding tussen leger en andere agressieve instellingen (politie, rijkswacht en niet te vergeten: gerechtelijk apparaat) enerzijds en de universiteit anderzijds, binnen de brede maatschappelijke kontekst, zich opdringt.

Mag ik eindigen met de vrome wens dat ikzelf en een aantal vrienden-onderzoekers-vredemilitanten niet te lichtzinnig op lijsten met 'militaire kollaborateurs' zouden figureren? Zie deze hoop als een uiting van mijn diepe afkeer voor 'das Militär'.

Hoogachtend,
Marc Debusschere
Labo voor Experimentele
Sociale Psychologie

Militair onderzoek aan de KUL

Geachte redaktie,
i.v.m. Militair onderzoek aan de KUL (Veto 1983-84, 1, p.11).
Ik ben lid van IOT (Internationale van Oorlogstegenstanders) en VAKA (Vlaams Aktiecomitee tegen de Atoomwapens), gewetensbezwaarde en actief vredesmilitant; toch heb ik twee jaar geleden zonder enig gewetensconflict deelgenomen aan een internationale "Summerschool for Experimental Social Psychology" (Aix-en-Provence, 12-31 juli 1981), die o.a. door de NATO gesponsord werd.

Jullie zullen me op mijn woord moeten geloven als ik zeg dat het onderwerp, "The cognitive analysis of sociopsychological processes" geen enkele, zelfs potentiële militaire toepassingsmogelijkheid bezit, en dat de NATO het programma niet heeft bepaald, en dat er geen NATO-funktorissen aanwezig waren, enkel mensen van de universiteit van Aix, gastprofen en 'jonge onderzoekers', waaronder drie Polen, twee Bulgaren, één Roemeense, één Hongaar en één Joegoslavische (niet NATO-ingezetenen werden niet door de NATO gesubsidieerd).

Ik vind het een goed idee van Veto om eens na te gaan welk militair onderzoek aan de KUL eventueel gebeurt, maar dan verwacht ik wel eerst een bevredigende definitie van 'militair'. Ik vind onderzoek niet 'militair' omdat het betaald wordt door een militaire organisatie, op voorwaarde dat deze op geen enkele wijze de inhoud bepaalt. In het bovenstaande geval heb ik nooit gesnapt waarom de NATO voor de Summerschool geld ter beschikking stelde (een stom soort publiciteit?), maar de centjes zijn meer dan welkom, want onderzoeksgelden worden steeds zeldzamer. Onderzoek, dat potentieel militair kan gebruikt worden, zou ik ook niet 'militair' noemen; dat is bijna alle onderzoek. Militair onderzoek is onderzoek dat rechtstreeks gericht is op militaire toepassingen, mits zekere

Medewerkers aan VETO 2

Bart Ramakers, Jan H Verbanck, Yvan Wulfaert, Paul-Emmanuel Casier, Ineke Leemans, Luc Baltussen, Louis De Meuter.

Eindredaktie: Pieter T'Jonck, Peter De Jonge, Luc Vanheerentals, Wim Verhelst, Polleke Bijmens & Guido Janssens.

Eindlay-out: Pascal Lefèvre, Kristin Rosseel & Myriam Worson.

De steen in de kikkerpoel — De knuppel in het hoenderhok

Het kommunisme. In een recent interview met de peetvader van het Nederlandse kommunisme, Marcus Bakker, in Vrij Nederland, ontstaat er discussie over het feit of Bakker ooit gezegd heeft dat "de CPN (de Nederlandse KP dus) zou bezwijken aan het feit dat jonge arbeiders niet meer automatisch CPN stemmen." Bakker zegt over dit citaat botweg: "Ik heb in m'n leven veel onzin uitgesproken, maar dit hoort er niet bij." Onzin of geen onzin, misschien heeft een andere hoge ome uit het politburowel ooit iets dergelijks beweerd, en het ishoedanook een interessante uitspraak.

Enkele opmerkingen
Zo'n bewering releveert een bizarre logika, nl. de erfelijkheid van kiesgedrag. Het Kommunisme, als partijpolitieke stroming (ook in België) is de enige kleine — zeg maar marginale — partij die terug kan vallen, volgens zijn eigen zeggen, op een basis. Maoïsme en trotskisme zijn onbestaande, en

ADVERTENTIE

Hou je van

DANSEN

LACHEN

ZINGEN

DRINKEN

en bovendien van lekker ETEN

één adres hoef je te weten

om het NOOIT MEER te VERGETEN

Zetba the Buddha

RAJNEESH RESTAURANT DISCOTHEEK CAFÉ

Mechelsestraat 111
3000 LEUVEN

partijen als RAD en Agalev vooral, tot nader order altnas, vooral konjunktuurstemmers aan. Niet de Kommunisten: zij zijn een arbeiderspartij, die op een automatisme in het stemgedrag kan rekenen.

Wat meteen betekent dat, als dit automatisme wegvalt, de partij in elkaar stort. De CPN of de KPB hebben geen "vlottende kiezers". Maar de fundamentele kontradiktie in deze logika, die met geen dialectiek weg te redeneren valt, is de volgende. Een KP, als kleine partij, moet het theoretisch hebben van een sterke profilering, en daartoe volstaat een verwijzing naar Oost-Europa al lang niet meer, integendeel. Maar tegelijk rekent zo'n KP — de Nederlandse en de Belgische zijn vrij gelijklopend wat kwantiteit betreft) op een automatisme, zonder ideologische denken vooraf, bij zijn potentiële aanhangers. Dus: als die aanhang uitsterft, is er wel een middel om te vernieuwen (die profilering) maar dit middel is nooit

uitgeprobeerd. Op dat moment krijgt het Kommunisme het uitzicht van een stel originele betweters die een nogal merkwaardige interpretatie van de geschiedenis van de twintigste eeuw koppelen aan radi-kale geformuleerde socialistische vanzelfsprekendheden. En of die combinatie een afzonderlijke partijpolitieke stroming rechtvaardigt, is zeer de vraag.

Maar ondanks verontrustende verkiezingsuitslagen, blijven onze KP-tjes zich gedragen als ouderwetse partijen. Vooral de CPN heeft het de laatste maanden bont gemaakt: interne ruzies, ontslagen uit de Kamer, uit de redaktie van het partijblad (De Waarheid), die door Marcus Bakker in zijn VN-interview met de mantel der liefde bedekt worden. Het lijkt wel de CVP, maar iets minder professioneel. Kommunistische zere plekken als de verhouding met Oost-Europa of het gedrag van KP-militanten in het verzet tijdens WO II blijven pijn doen. Bakker, en

ook andere kameraden van de vorige generatie, spreken daar nog steeds over in een taal die tegelijk wollig en agressief is. Terwijl, nuchter bekeken, dit soort historische Spielereien politiek niets opleveren. Maar het heeft ook te maken met de grootste 'charme' van het Kommunisme: de knusse familiegeest. Waarmee wordt heel het verleden weggepraat in versluisende frasen?

Omdat opa een zwak hart heeft, en geen schokken meer kan verdragen. Omdat over de doden niets dan goeds mag gezegd worden. Omdat die jonge snaken nog veel te leren hebben en beter eerst nadenken voor ze iets zeggen. Omdat iedereen zo hard en zo belangeloos heeft gestreden.

Het Kommunisme is tegelijk een rustoord voor bejaarden en een weeshuis.

Ondergetekende

Tegelijk warm en koud blazen

(vervolg van de voorpagina)

in terzake. De Somer benadrukte dat beiden zich met hun bedenkingen — hoewel ze tot een verschillende conclusie komen — op het ethische nivo begeven. Wie de figuur van De Somer van nabij volgt weet trouwens dat volgens zijn ideeën de universiteit geen sociaal-politieke opties mag nemen. Als argument a fortiori citeerde hij in dit verband uit de studie 'Living with Nuclear Weapons' van Harvard-directeur Derek Bok: "Indien wij geloven in de democratie, is het voor de universiteiten zeker een waardige taak zich in te zetten om het publiek te informeren" (eigen cursivering, red.).

Nu dit duidelijk moet zijn voor zijn toehoorders, kan de rektor met een gerust geweten zijn eigenlijke reflecties omtrent kernbewapening uiteenzetten.

'Nee' wordt niet vergeten

Het publiek wordt herinnerd aan de aanwezigheid van een massa kernwapens en de mogelijke katastrofale gevolgen ervan. Vooral de plaatsing van raketten in ons gebied maakt het probleem akuta; bij deze haalt de rektor uit naar de actuele machtsverhoudingen waarbij de uiteindelijke beslissing aan Amerika toekomt. De hoogdringendheid van de bewapeningsproblematiek maakt haar een mogelijk onderwerp van wetenschappelijk onderzoek. Daarmee schudt De Somer meteen ook een verantwoording voor de oprichting van een vredesinstituut aan de KUL uit zijn mouw, maar hoeft er zich ondertussen wel voor om aan dit instituut een engagerende functie toe te kennen: "Wanneer het gaat om de beoordeling van morele waarden in het concrete leven, moet de universiteit neutraal blijven".

Andere initiatieven in dit verband (vredesorganisaties, polemologische studies, tijdschriften en boeken, "eerder marginale groepen die in naam van de vrede geweld plegen" of "universiteitsstudenten in hun linkse levensfase" e.d.) doen een goede poging maar missen de universitaire aktieradius die ruimer informeren en opiniëren kan werken.

Of de politieke partijen dan geen soelaas kunnen brengen? De Somer geeft toe dat ze "van de kernbewapening een belangrijk programmaat gemaakt hebben en resoluut stelling gekozen hebben voor of tegen het installeren van middellange afstands-raketten op Europees grondgebied". Maar anderzijds stelt hij dat ze "niet het recht kunnen opeisen in naam van hun kiezers een politiek door te drukken in een zo belangrijk domein als de atombewapening".

"Moet alle beslissingsmacht dan van het volk komen? Ja en nee. Ja in de vraagvorm: "Zou een referendum, na objectieve voorlichting over de risico's en ethische aspecten van het plaatsen van kernraketten, niet een nuttige leidraad kunnen zijn, of is dat utopisch?". Dit is een van de uitspraken die waarschijnlijk op veel kritiek zal stuiten — en waarschijnlijk is ze doelbewust daarvoor gekozen. Maar Lepe Vos De Somer heeft ook nog een 'nee' in petto. Het volk dat men voor het referendum zou raadplegen bepaalt wel de machtsverhoudingen "tussen regerings- en oppositiepartijen", maar enkel vanuit verwachtingen "in verband met hun dagelijkse bekommernissen, hun pensioen, belastingen, gezondheidszorg enz." Of: hoe De Somer wel zijn vaderlijke bezorgdheid, maar niet zijn respect voor het volk uitdrukt.

In de biechtstoel met beperkte eenzijdige stappen

Er was ooit een tijd waarin Tindemans zonder noemenswaardige reacties kon zeggen dat de priesters zich niet met politiek mogen bemoeien. Het was in dezelfde tijd dat de Nederlandse bisschoppen zich uitspraken tegen kernwapens en daar zeer weinig hanen naar kraaiden.

Toen kwamen de Amerikaanse en Belgische bisschoppen erbij en meer en meer leken kerkelijk-ethische uitspraken een daadwerkelijke invloed te kunnen uitoefenen op de gevoerde politiek. Het is bijna geen toeval meer te noemen dat De Somer als rektor van een katholieke universiteit aansluit in de rij: "Wat wel mogelijk schijnt is het zetten van beperkte eenzijdige stappen, met de bedoeling een proces op gang te brengen dat later zou kunnen leiden tot wederzijdse nucleaire ontwapening". Niet alleen omdat hij hoofd is van een katholieke instelling, maar ook omdat die instelling een universiteit ('zijn' universiteit) is.

'Reflexies omtrent kernbewapening' was dus een politieke toespraak. Welke pogingen De Somer, onder de ogen van de togati, ook ondernam om zoals Schmidt en Bernardin op het ethische nivo te blijven, hij moest kronkelen als een akademikus in een politiek bad en dat resulteerde wel eens in rare effecten. Als akademikus in een westers land kon hij zich de vrijheid permitteren om op de kap van de NATO te zitten. Als liberaal politicus haalde hij echter ook hard uit naar de Oostbloklanden, zij het op een meer indirecte manier. En wanneer hij de dingen al eens bij hun naam noemde, stond hij gevaarlijk naakt achter zijn spreekgestoelte.

Zo begrijpen we niet hoe de Joegoslavische ambassadeur, Esad Cerić, onbewogen bleef zitten toen De Somer lakoniek opmerkte dat "het communistisch regime, waartegen wij ons wensen te beschermen, voorbijgaand is". Taalbarrière? Dit geeft ook te denken over de functie van zoiets als de opening van een academiejaar: is het de bedoeling daar zinnige dingen te komen verkondigen of om het prestige van de KUL op te krikken door zoveel mogelijk hoogwaardigheidsbekleders samen te brengen?

Blazen

Maar we dwalen af. Dat deed De Somer niet. Naar aloude gewoonte gaf hij een uiteenzetting waarvan de werkelijke draagwijdte pas na enkele dagen goed doordringt. Zo is altijd zijn tactiek geweest: hij blaast tegelijk warm en koud rond een bepaald onderwerp en trekt op die manier alle

Onderwijsminister Coens kan nog breed glimlachen (de KUL deed immers haar best), maar minister Eyskens weet wel beter (economische prioriteiten bij het onderwijsbeleid...) en blikt kwajongevast richting perstrubene. Op de achtergrond fluistert Hasquin geheime informatie over de wapenbeurs in het (linkse) oor van Willy Kuypers. Knuffelende togati? (foto WiV)

āndacht naar zich toe.

(Een soortgelijk aantrekkings-afstotings-spelletje speelt hij trouwens ook met de studenten. Waar hij in zijn brief n.a.v. 10 jaar VETO nog een lans brak voor een kritisch & geëngageerde studentijde, noemt hij dit nu een "linkse levensfase".)

Piet De Somer kan op zijn twee oren slapen. Hij is op het BRT-avond-nieuws geweest, heeft het frontpaginanieuws gehaald en daarmee een publieke plaats verworven tussen de prominente ijverars voor de vrede.

Ineke Leemans
Wim Verhelst

'Leuven zien en sterven'

(vervolg van de voorpagina)

Type-voorbeeld is de nieuwe informatika-richting. Hiervoor maakte de Dienst voor Studieadvies op grote schaal reclame.

Om financiële redenen moest men de wiskunde- en de informatika-optie met elkaar verzoenen. Dit zou geleid hebben tot een besamende misvorming van beide curricula, die slechts werd afgezwakt na een ultieme actie van de studenten.

Vanzelfsprekend is niet alleen een democratische interne structuur van de universiteit belangrijk.

In hun bijdrage tot een betere samenleving moeten academische en nationale overheid een zo groot mogelijke deelname aan het onderwijs garanderen.

Vroeger erkende zelfs de universiteit het recht op deze maximale ontplooiing voor iedereen. Nu is het motief bij uitstek om nog studenten te werven de subsidiering per ingeschrevene.

In de plannen voor het nieuwe financieringssysteem, dat een forfaitaire subsidiering beoogt, valt ze zelfs deze bedenkelijke stimulans weg. Bovendien effent het de weg naar een openlijke numerus clausus, die nu al gepropageerd wordt voor de fakulteit geneeskunde, wat als precedent kan gaan dienen.

De recente uitspraken van minister Dehaene en uitdierend rektor Clara van de UIA wijzen trouwens in die richting. De inspanning voor een brede toegankelijkheid van de universiteit gebeurden dus met een ander doel voor ogen dan de demokratisering van het onderwijs.

Hoe langer hoe meer wordt het onderwijs voor de universiteit een bijproduct.

Ook de overheid heeft hier een welomschreven taak. Bij de organisatie van het hoger onderwijs is het haar plicht het recht op onderwijs voor iedereen te vrijwaren door het eerst en vooral te organiseren, en vervolgens gratis ter beschikking te stellen. Hiervoor zijn de kollektieve diensten van de sociale sektor van fundamenteel belang.

Door de systematische weigering van de regering om voldoende middelen ter beschikking te stellen, wordt ook dit aspect van demokratisering met de voeten getreden. Het niet-universitair hoger onderwijs blijft zelfs verstoken van een minimum aan sociale voorzieningen.

Het onderwijs is ook verre van gratis. Dit wordt schrijnend geïllustreerd door de noodzaak aan beurzenstelsels. Deze hebben in het verleden nooit voldaan door hun gebrek aan interne logica. Nu worden we gekonfronteerd met een nieuwe segeling ter zake van minister Lenssens. De propaganda hiervoor is ronduit misleidend. Ogenschijnlijk gaat het om een gunstige aanpassing: de te verdelen pot wordt groter en gezinnen met een

Studentenvertegenwoordiger Bart De Moor ziet de Leuvense jetsen en bestierf het bijna. Overigens kreeg hij uit de hoek van politieke en academische overheid opvallend weinig applaus (foto WiV)

zogenaamd middelgroot inkomen leveren in ten voordele van de lagere inkomens. Bij nader inzien echter getuigt dit beurzenstelsel van een wrang cynisme. De meest elementaire humanitaire beginselen worden terzijde geschoven.

De armoede geldt als norm om zelfs dan nog maar een aalmoes te geven. Immers, alleen wie minder dan zestig procent van het socio-vitaal minimum verdient, krijgt een maximumbeurs. Deze bedraagt 74 300 fr op een totale studiekost van 156 000 fr. De idee is dus dat mensen, die de minimale maatschappelijke levensstandaard zelfs niet bereike, nog zouden kunnen betalen om te kunnen studeren. Het is eten of studeren. Leuven zien... en sterven.

Alsof dit nog niet genoeg is, vallen 3000 beurzen weg, krijgen 13 000 studenten een kleinere toelage en ontvangt de helft van de gezinnen die het socio-vitaal minimum niet halen, geen maximumbeurs.

Ook wordt een aanslag gepleegd op de vrije keuze van de student. Wie tijdens zijn studies zelfstandig wil zijn of wil trouwen, moet het met 30 000 fr minder bolwerken.

Het meest bedrieglijke van het nieuwe stelsel is wellicht dat het meedogenloze ervan pas in '85 tot

uiting zal komen.

Beurzen worden namelijk uitbetaald op basis van het netto-belastbaar inkomen van twee jaar voor de aanvraag. Vanaf '85 speelt echter Koninklijk Besluit 29 mee, dat de fiscale abtationen op vervangingsinkomens afschaft. Dit heeft tot gevolg dat juist de zwakste gezinnen, die het al moeten stellen met pensioenen, invaliditeits- of werkloosheidsuitkeringen, dubbel geraakt worden: zij komen immers in een hogere inkomenscategorie en kunnen zodoende minder aanspraak maken op een beurs. Kortom, dit beurzenstelsel vervult niet eens zijn functie, namelijk de toegang tot het hoger onderwijs vergemakkelijken.

Wat voor zin heeft het dan, de pot te vergroten als steeds minder mensen eruit mogen putten?

Dit is een slag in het gezicht van de minder begoeden.

Ook nu de vraag naar intellectuele kaders voor onze economie voldaan is, blijft de Algemene Studenterraad opkomen voor een inen uitwendige demokratisering van het onderwijs. Meer mensen, met een meer maatschappelijk relevante universitaire vorming zouden ook wel een stevige garantie kunnen zijn voor vrede.

(foto Wim Verhelst)

When will they kiss? vroegen de trouwe fans zich smachtend af in hun stromen fanmail aan RKO. Inderdaad, op nog geen acht jaar tijd in nog geen tien films was de toenmalige produktiebons RKO erin geslaagd met Fred Astaire en Ginger Rogers een myte op te bouwen, die tot vandaag onverwoestbaar is gebleken.

Ze hebben nooit gekust en ze zullen het ook niet meer doen, op het filmscherm dan toch. Astaire is al heel oud en speelt nog eens héél af en toe een kleine karakterrol in een massaproductie, terwijl Rogers zich halverwege de jaren zestig uit de filmwereld terugtrok.

Maar gelukkig is film een medium dat her- en herhaling toelaat, waardoor 't Stuc in het kader van het internationale dansfestival Klapstuk 83 kan blokletteren, fris van de lever of ze pas aan een come-back begonnen zijn: "They are dancing cheek to cheek again!"

Want dat deden ze wél, over het scherm glijden met de wangen tegen elkaar gedrukt. Geen kusjes evenwel. Kuisheid, puurheid en romantiek, zonder sex and drugs and rock 'n roll toen nog, met vooral aandacht voor de virtuositeit en het vakmanschap van de choreografie en de uitvoering. Nauwelijks een verhaal, zeker geen onderliggende boodschap of probleemstelling; nee, de Hollywood Dream Machine op volle toeren en op haar allerbest. Ook niet afstotelijk clean, zoals de Dream Machine wel eens vaker durft zijn, wanneer de inspiratiebronnen droog staan.

Alleenheerser

Fred Astaire is een pseudoniem. Eigenlijk heet deze wereldberoemde danser Frederick Austerlitz, maar met die naam durfde hij de bühne niet op en dat was toch zijn ambitie van altijd.

Fred werd geboren op 10 mei 1899, net voor eeuwwisseling dus, in Omaha, Nebraska, USA, maar het duurde niet erg lang voor hij aan het waarmaken van die ambitie al begon te werken. Vanaf zijn zevende toerde hij met Adèle in het vaudeville circuit en dat leverde vanaf 1917 zelfs hits op Broadway op. Eksport naar Europa is niet ver meer, als zusje het echter laat afweten: zij kiest voor de veilige rust van het burgerlijke huwelijk en komt daarmee in 1933, net vóór de wereldroem, in buitenspelpositie te staan.

They will never kiss
Astaire-Rogers zijn weer los!

Astaire besluit zichzelf dan maar de beslissende voorzet voor doel te geven en hij trekt naar Hollywood. Met nieuwkomer Ginger Rogers danst Astaire ten tweeden male naar de absolute top. Opnieuw laat de partner het echter afweten: Rogers wil haar dramatische talenten beproeven. Deze keer handhaaft Astaire zich dan maar alleen aan de musicaltop, met okkasionele partners als Eleanor Powell, Rita Hayworth en Cyd Charisse in zijn schaduw.

Ook op het vlak van het ontwerpen van de dansen is Astaire niet overdienstelijk, ook al zal hij vooral beroemd blijven als uitvoerder. In 1949, wanneer velen hem even uitgeteld dachten tegen explosieve coming man Gene Kelly, krijgt hij een speciale Oscar voor zijn hele oeuvre tot dan toe en maakt hij een van zijn grootste hits, *Easter Parade*, met Judy Garland aan zijn zijde.

Misschien is zijn laatste musical uiteindelijk wel zijn allerbeste: in *Funny Face* van Stanley Donen (1957) weet hij zelfs 'hark' Audrey Hepburn op overtuigende wijze tot solo- en paardansen te brengen. Sinds toen laat Astaire zich nog alleen zien in okkasionele TV-shows of superproducties als *That's Entertainment I* (1974) en *II* (1976), *The Towering Inferno* (1974) of *The Amazing Dobermans* (1977) en

zelfs in een paar helemaal niet on-aardige karakterrollen, zoals in *Un Taxi Mauve* (1977).

Grillig

De partner met wie hij uiteindelijk toch de meeste successen oogste, Ginger Rogers, maakte een wat grilligere levensloop door. Ook zij heet eigenlijk niet Ginger Rogers, maar Virginia Katherine McMath wanneer ze op 16 juli 1911 geboren wordt in Independence, Montana, USA. Haar ambities liggen zeker niet zo eenduidig op het gebied van de dans, hoewel haar familiale achtergronden haar daar al erg vroeg toe voorbestemden. Ook zij leerde jarenlang de vaudeville teaters erg grondig kennen, voor ze in 1929 een unieke kans in de schoot krijgt geworpen op Broadway; daarna stoot ze meteen door naar Hollywood.

Daar lukt het evenwel niet zo geweldig, tot ze door RKO dan maar met de moed der wanhoop gekoppeld wordt aan een danser, die op de audities was omschreven als: "Can't act, can't sing, can dance a little". Maar het publiek viel dus voor het duo Astaire/Rogers en tussen 1933 en 1939 draaien ze negenmaal omzeggens de

zélfd film (mits wijzigingen in de namen van de personages, in de liedjes en de dansnummers) met steeds stijgend succes.

Dan heelt Rogers er plots genoeg van. Zij denkt ook echt te kunnen akteren, zowel in dramatische als komische rollen. Tot veler verbazing is dat overigens ook zo en ze sleept zelfs een Oscar in de wacht voor haar prestatie in *Kitty Foyle* (1940).

In de jaren '50 blijft ze dan ook een van de leading ladies van de Hollywood-komedies en drama's, hoewel ze opnieuw meer op de teaterplanken verschijnt, eveneens met overtuiging.

In 1965 maakt ze zelf een gevierde come back in een belangrijke Broadway-musical. Daarna kapt ze er echter mee, om in de jaren '70 in de wereld van de mode-ontwerpers binnen te swingen.

De sleutel van het succes

Als je deze twee flash backs op mekaar legt, hou je zowat tien jaar uit beider leven over. Toen is de doorbraak er voor beiden gekomen, toen hebben ze beiden bij RKO gewerkt, toen werden ze vijf keer door Mark Sandrich gereïsserd. Om het merkwaardige van al die toevaligheden brengt 't Stuc,

via Dirk Lauwaert, die periode, met die magische films (eentje als nakomer in 1949, een éénmalige hereniging in *The Barkleys of Broadway*), weer in herinnering in het kader van een dansfestival. Want een onmiskenbare betekenis en een onuitwisbare invloed heeft die Astaire/Rogers-tijd zeker en vast gehad voor de geschiedenis van de musical. Wat is er dan zo merkwaardig aan?

Toeval is het inderdaad zeker niet geweest, het is meer een formule, waarvan het succes dan achteraf wat uit de hand is gelopen. Vooral *Swing Time*, *Top Hat* en *Shall we Dance* zijn er de prototypes van. Het is crisis in de jaren '30 en zorgeloosheid (cfr. *Care-free* (1938)) in gestroomlijnd entertainment biedt een ontsnappingsmogelijkheid uit de rauwe realiteit. Boy meets girl op de dansvloer, zingt er een reeks fraaie duettes mee en ze leefden lang en gelukkig ever after.

Toch is die meest opvallende faktor, het pruilerige verhaaltje, niet doorslaggevend. Veel geraffineerder, maar des te virtuoziter afgewerkt — en daarom historisch des te doorslaggegender — zijn de songs en de choreografieën. Het oogverblindende show-effect van Astaires souplesse en van zijn superieure zelfzekerheid, gepaard aan de meeslepende melodien van reuzen als Berlin, Gershwin of Cole Porter, opgevoerd in de riante omgeving van de RKO-dekors en de produktionele aankleding van het geheel, is onweerstaanbaar.

Ook nog al die jaren later, wanneer alle ingrediënten toch hopeloos verouderd behoren te zijn. Wel moet je durven achteruit leunen en gedachten-vrij meeneuriën met *They can't take that away from me of Cheek to cheek*, terwijl Fred en Ginger rondschuifelen of rofflelend rondartelen in die droomwereld, zo naïef en opzichtig kunstmatig dat je er niet kán of mag aan ergeren.

We kunnen immers weer zeggen, in 1983, wat over de jaren '30 en '40 geschreven werd: "*Fred Astaire en Ginger Rogers — they sparkled with effortless style in the post-depression thirties, dancing on palatial, slick-looking floors untouched by human foot. Astaire's work was a cool perfection — a sublime for an age which recognized how hard that was to come by.*"

Of: de naïeve, nietzeggende, maar onweerstaanbare neiging om in versgavallen sneeuw te stappen vóór de anderen, en daar intens van te genieten. Niet krietiekloos, maar heel even onbevangen. Een belangrijk verschil.

Jan H. Verbanck

ADVERTENTIE

KURSUSPAPIER

HOUTVRIJ - WIT - 80gr DIN A4 - KWARTO

commercieel 8 x 4 mm

geruit 5 x 5 mm

gelijnd 8 mm

ledenprijs

per **100** vel **44** bfr

250 **106**

500 **200**

acco
tienzestraat 134 - 136

ROCKY

ADVERTENTIE

ARMEN EN BENEN OVERHOOP? ROCKY HAALT ZE UIT DE KNOOP.

zweven als fred astaire
en ginger rogers,
bewegen als travolta
en olivia newton john...
dat kun je leren.

op maandag 17/10, dinsdag 18/10,
woensdag 19/10, donderdag 20/10
start dansstudio
rocky zijn nieuwe cursus:
boogie, swing, en rock 'n roll.
ook het allernieuwste: FLASH DANCE

lessen: ma 20.30 tot 21.30 u
di 19.30 tot 20.30 u
wo 20.30 tot 20.30 u
do 19.30 tot 21.30 u
vrij 21.30 tot 22.30 u
prins: 900 fr voor 9 lessen
inschrijving 1 uur voor eerste les

ROCKY STAAT GRATIS TER BESCHIKING
VOOR FUIVEN EN T.D 's

DANSSTUDIO ROCKY parijsstraat 11
3000 Leuven. 016/23 16 98 - 23 63 88.
De eerste stap is de moeilijkste.

Drie scènes uit wat de tekenverfilming van 'Het Drinkend Hert bij Zonsondergang' zou kunnen worden. Voorlopig zijn het alleen maar de rake illustraties van Jan Bosschaert bij 'de Robbe' en zijn boek. Op de tekeningen wordt nog maar eens duidelijk hoe men dappere helden tot tragische figuren kan maken. Wordt Robbe de Hert binnenkort bijgezet in de wassen beelden-gallerij van Vlaamse volksrebellent?

Erg

Mij lijkt het alsof de unanieme lof van de pers voor *Het Drinkend Hert bij Zonsondergang* maar slaat op de figuur van Robbe de Hert zelf dan op zijn boek. Het is een beetje zoals met de Grote Prijzen van de festivals van Cannes voor Wajda in 1981 en van Venetië voor Godard dit jaar: middelmatige tot zelfs zwakke films worden bekroond omwille van de persoonlijkheidswaarde van de maker. Waarmee men de dappere helden meteen tot tragische figuren maakt. Wat is immers erger voor een rebel dan alom gelauwerd en gewaardeerd te worden door 'het systeem'? Robbe de Hert zal binnenkort bijgezet kunnen worden in de wassen beelden-gallerij van Vlaamse volksrebellent, naast *Tijl Uylenspiegel*, *Jan zonder Vrees* en *Pallietier*, als het zo verder gaat.

Ondanks het aaien over "de Robbe" zijn bolleke — zo van "amaai, 't is toch erg, hé" én "hij heeft het toch nog maar eens goed gezegd allemaal" — blijft de publicatie en de publiciteit errond zijn onmiskenbaar belang hebben, hoe dan ook. Wie immers wil, kan altijd nog de discussie of de dialoog aangaan met De Hert's visies over de Vlaamse en Belgische filmbusiness.

Waar de Vlaamse pers erin tekort schoot de lezer daarbij te helpen met duiding, zal VETO hier ook verwijt treffen. Maar niet voor lang. Omwille van het belang van deze materie denken we er binnenkort uitgebreider dan binnen dit bestek mogelijk is, op terug te komen. Misschien wel middels een authentiek interview met de Robbe zelf, wie weet?

Weze overigens nog verwezen naar een artikel dat bij ons al verschenen is over deze problematiek, namelijk in VETO nr. 16 (blz. 7), jrg. 8 (1981-82). Op het VETO-sekretariaat te bekomen als aanvullende lectuur.

Jan H. Verbanck

Robbe DE HERT, *Het Drinkend Hert bij Zonsondergang*, Kritak, 1983, 176 p., 365 fr.

(1) Cfr. mijn uitwijding over het links-alternatieve milieu in mijn bespreking van Van Meirs *Wonderboy*, in VETO, jrg. 10, nr. 1.

Een bleitend kind bij Zonsondergang Over drankzucht bij herten

("vakantie" (sic) voor de VETO-medewerkers). De argwanende lezer vraagt zich terecht af waarom we nu nog een artikel over *Het Drinkend Hert* komen aandragen.

Het antwoord zou kunnen zijn: waarom niet? Of: VETO is de uitgeverijen, die onze boekenrubriek met recensie-eksemplaren stoffen, hoe dan ook een bespreking verplicht, onder de commercieel lukratieve voorwaarde "beter laat dan nooit". Hoewel dat allemaal wel waar is, luidt het antwoord eerder: VETO koestert alsnog de (wellicht ijdele) illusie nog iets toe te voegen te hebben aan de commentaren van de verzamelde Vlaamse pers. *Enfin, tant pis, après nous le déluge* en dusn achteruit maar met de pers.

De Robbe

Elke Vlaamse schrijver heeft ingezien dat *Het Drinkend Hert* twee aspecten bevat: Robbe de Hert als privé-persoon en zijn strijd tegen het beleid van de Overheid, in casu Vlaamse Cultuur, betreffende de Vlaamse film. Zoals *De Andere Sinema*, filmaanbod van De Andere Film Nationaal, in zijn mei-editie schrijft: "Robin's privé-leven (hoeienid genoeg voor onder de schemerlamp), plus de (wan)toestanden binnen het Belgische film- en cultuurleven".

Opvallend bij deze rake typering van *Het Drinkend Hert* is het korte stukje tussen de haakjes, over de schemerlamp. Het eerste aspect van De Hert's boek is inderdaad het meest aantrekkelijke: zijn kruistocht voor de Vlaamse film daarentegen wordt wel altijd in de bespreking vermeld, maar nooit dieper geanalyseerd. *Het Drinkend Hert* is vooral blijven hangen als een levendige kollage van pikante anekdotes uit Robbes welgedegelijke sappige levensloop. Reden trouwens waarom zich de kameraschappelijke aanspreking "de Robbe" opdringt. De privé-Robbe stelt de be-

zielder strijder rijkelijk in de schaduw.

De Hert werkt zulks natuurlijk zelf wel in de hand door zijn cultuurpolitieke fulminaties aan te bieden in een vaak onderhoudende, maar hoogst ongestructureerde serie levensfragmenten en ideeënstromen, onbehouden zoals De Hert zelf. Alweer volgens *De Andere Sinema*: "De Hert fulmineert, soms bleitend als een kind, maar ook soms ontroerend" (wat niet persé in tegenspraak met elkaar hoeft te zijn).

Dat Robbe op die manier uiterst levendige, soms aangrijpende brokken proza weet voort te brengen, is mooi meegenomen. Toch ware enige persdijding bij De Hert's onderliggende visies zeer welgekomen geweest, juist omdat zijn relaxte zo emotioneel, wild schopperig en absoluut niet analytisch is.

Eenzaam

Het entoesiaste applaudiseren van de Vlaamse pers voor De Hert's lef, zijn persoonlijkheid en zijn (soms aandoenlijk) emotionele engagement zal zijn zaak immers niet vooruit helpen, wel integendeel. De Hert wordt eerder als een enzame, in de woestijne roepende held geïsoleerd op zijn door de pers bereidwillige aangereikte verhoogje. *De Morgen* schrijft in de weekend-plus-editie van zaterdag 25 juni 1983, op bladzijde 19: "Het is met de Robbe zo'n beetje als met het weer: je kan ervan genieten of er geïrriteerd door raken, je kan er entoesiast over zijn of er een hekel aan hebben, maar... er wordt hoe dan ook veel over gepraat." Maar of dat wat helpt?

Zoals ook die prijzen die hij tegenwoordig al begint te krijgen voor zijn euvelde moed. Half juni nog de Louis Paul Boon-prijs. Robbe: "Kontent hé. Dat flatteert natuurlijk altijd, vooral een prijs met die naam. Maar het probleem met prijzen en bekroningen is dat dan altijd naar buiten de indruk

gewekt wordt dat uw werk geapprecieerd wordt, terwijl aan de andere kant niets gedaan wordt om de omstandigheden waarin ge dat werk moet doen te verbeteren."

Bovendien — en hier keer ik een beetje op mijn zopas gezette stappen terug — kan de vraag gesteld worden of die stijl van schrijven De Hert wel zo éénduidige lof behoef. Dat er sterke flarden proza bij zijn, ontken ik zeker niet: hoekige, bonkige, soms zelfs snedige en humoristische passages bieden superieure leeservaring. Maar het geheel doet, met zijn vele dieptepunten ook en zwakkere delen, vooral *vervaard, rommelig en ongelijkmatig* aan.

Ik ben het, dan ook oneens met zowel het kappersalonblad *Zie als het high brow*-teatertijdschrift *Eccetera*, die respectievelijk schrijven: "... een zeer duidelijk en verhelderend overzicht van zijn eigen werk als regisseur, gekombineerd met zijn scherpe, maar zeer raak en gemotiveerd verwoorde visie op de situatie van de Vlaamse film op dit ogenblik" en "een reportage in cinéma-vérité-stijl, waarin je ontroering, woede, bezetenheid, vreugde, ontgoocheling, inzicht, enfin, alles wat een artiest boeiend kan maken, fris van de lever geserveerd krijgt".

Terloops vraag ik me wel even veronderd dat hoe beide bladen erom komen zich zo ver buiten hun normale jachtterrein te wagen voor een bespreking van De Hert's boek. Van *Zie* kan je natuurlijk alles verwachten; *Eccetera* geeft in de bespreking zelf een soort motivering: "een hartverwarmend pleidooi voor de stimulering van de Belgische filmproductie, in welk pleidooi elk beetje rechtgeaard teatermaker zich herkent". Een wat bij de haren gesleurde uitleg voor wat meer op 'onopvallend meegepikte' promotie lijkt voor de gemeenschappelijke uitgever... Het wordt in welingelichte kringen ontkent, uiteraard.

Me and XTC

"Funk pop a roll beats up my soul / Oozing like napalm from the speakers and grill / Of your radio / Into the mouths of babes / And across the backs of willing slaves / Funk pop a roll consumes you whole." Zo denkt XTC, meer bepaald zanger-gitarist Andy Partridge, over de muziekbusiness en de collega's op *Mummer*, de nieuwe elpee van XTC. En dat is niets nieuws.

Partridge heeft al eerder laten merken dat wat gemeenzaam popmuziek en jeugdkultuur wordt genoemd wat hem

betreft sterk naar boerenbedrog ruikt. Op *Black Sea* stond *Travels in Nihilon* met het leuke zinnetje "There's no youth-culture, it's only masks they let you rent", en *English Settlements* bevatte *'It's nearly Africa*, een ironisch liedje over de op dat moment hete trend — ik bedoel Afrikaanse muziek — en de greigheid waarmee een hoop groepen zich stortten op hun roots die te eindelijk, zij het dan wel aan de evenaar, gevonden schenen te hebben.

Bedwelmende plattebandgeuren

'*English Settlement*' was ook een zoektocht naar roots, maar XTC vond ze wat dichterbij huis: in de Engelse

countryside en dito muziektraditie, waar ook o.a. U2 en Big Country naar teruggrijpen. De hen eigen humor en intelligente behoefde Partridge & Co voor het dramatisch-bombastisch sentimentalisme van U2 en *English Settlements* was één van de uitschieters van '82.

Op *Mummer* — de titel verwijst naar een primitief, traditioneel spel van plattelanders; éénmaal per jaar gaan ze in kostuums van gescheurde kranten de straat op om voorstellingen te geven en te zingen — schijnen de plattelandgeuren XTC echter naar het hoofd gestegen te zijn. Muzikaal klinkt het allemaal nogal verward, met naar mijn smaak teveel invloeden van de verkeerde Beatle — Paul McCartney — een Partridge slecht bij stem en een erg drukke produktie. Een en ander kan het gevolg zijn van het verdwijnen van vaste drummer Terry Chambers en het inruilen van vaste producers Steve Lilywhite (o.a. Peter Gabriel) voor Steve Nye (Japan).

XTC zelf bleek trouwens ook niet

VZW. VADAN
Plattestr. 65
3200 LEUVEN
TEL 25 14 87

Centrum voor
Therapie & persoonlijke groei
WEEKEND WORKSHOPS
INDIVIDUELE &
AVOND-SESSES

Ontspanning & Lichaamsbewustzijn
SAUNA & MASSAGE
Rajneesh Meditatie
Buddhagoshia Bookshop

INFO:
Kontakteer VADAN

ADVERTENTIE

helemaal tevreden met Nye's werk want enkele nummers werden hermixt door Alex Sadkin (Grace Jones, Bob Marley). Tekstueel wordt het me soms allemaal te romantisch om te blijven geloven dat het platteland voor XTC roots zal zijn eerder dan een buitenverblif in de sfeer van knappend houtvuur (één van de songs heet 'Great Fire'). Wat certijds XTC's

eigen versie van Britse humor was, verwordt op *Mummer* tot meligheid; het enige dat deze elpee enigszins redt is 'Wonderland', maar dat kan aangeschaft worden op 45 toeren.

Peter De Jonge

Mummer, XTC. Produktie Steve Nye. XTC Virgin/Ariola.

Electronics for National Security: Knuffelen tegen knuppels

In Chili worden lastige mensen in een stadion gestopt bij een militaire coup, in Brussel worden ze in een manège gestopt bij een militaire wapenbeurs. Zo de plaats, zo de zeden. Die wapenbeurs was de 'Electronics for National Security' in de Heizelpaleizen. ENS is de grootste wapenbeurs ter wereld, al blijkt dat niet dadelijk uit de naam.

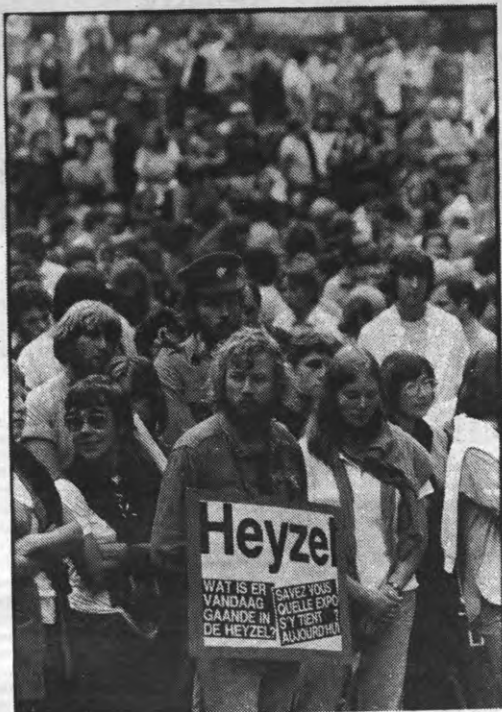
Die beurs heette dan ook anders vroeger. Eerst klonk het: 'Military Electronics Defense Exposition', na enkele bloedige demonstraties werd het aanstootgevend 'Military' vervangen door 'International Defense Electronics Exposition' en tenslotte werd ook Defence nog eens geschrapt en werd het E.N.S. Hierbij staat National Security dan vooral voor ingenieuze systemen om de bevolking waar ook ter wereld op allerhande manieren zoet (!) te houden.

Een nationaal schandaal?

Vanwaar de benaming 'Electronics'? De reden daarvoor is dat men tegenwoordig niet meer werkt met eenvoudige wapens, maar wel met wapensystemen, waarbij de elektronika die een wapen bv. feilloos naar zijn doel moet leiden vaak 50 à 60% van de kostprijs uitmaken. Het merkwaardige aan deze beurs is dat er een heleboel regeringen op afkomen, die blijkbaar wel geld op tafel kunnen leggen voor deze peperdure systemen, maar ondertussen nauwelijks in staat zijn de bevolking in leven te houden.

Toch proberen de organisatoren de illusie hoog te houden dat het hier om een uiterst onschuldige expo ging. Onschuldig met schoonheidsfoutjes weliswaar, want de beurs moest hals over kop van Hannover naar Brussel verhuizen, omdat men daar voor te hevige rellen vreesde. Misschien de reden waarom men al een halve week op voorhand het Heizelpaleis hermetisch afgedelgd met dranghekens, foto's nemen ten strengste verboden was, en het terrein gesurveilleerd werd door rijkswachters te paard (en naar later bleek ook kavalerie, anti-terreur brigades, brigade Dyane, de onvernijdelijke BOB en de privé-bewakingsfirma Intergarde).

Vanuit de vredesbeweging kwam reactie op gang, die zich voornamelijk kristalliseerde rond INTENS (Internationaal Initiatief tegen INS) en de '8ste internationale mars tegen het militarisme'. Deze laatste groep had zijn tenten opgeslagen aan de kamping te Grimbergen, en van daaruit werden allerlei geweldloze acties voorbereid.

Niet alleen raketten blijken te floreren in de achtertuinen. De vraag gesteld op de pankarde van de jongeman: aktuëel en terecht. Of ie werd 'obgepackt' wist men ons niet te vertellen.

Zij gingen door... (met arresteren)

Dat kon er soms heel realistisch aan toe gaan: zo waren er rollenspelletjes waarin sommige aktievoerders de rol van rijkswachters moesten innemen, met 'knuppels' van opgerolde kranten en maskers. Er werden zelfs emmers water aangevoerd die waterkanonnen moesten voorstellen. Maar de repressie van de rijksmacht sloeg onverbiddelelijk toe. Reeds op zondag 25 september werden er 26 arrestaties verricht. Het ging hier om de Amsterdamse kindergroep 'Kindervuist' die als protest speelde en bloemen aan de hekkens wilden hangen, en die samen met een aantal omstanders en hun begeleiders (deelnemers aan het kamp) aangehouden werden. Hierbij werden enkele kinderen geslagen en een meisje werd door drie agenten tegelijk 'gefouilleerd'.

Bij iedere aktie, of alleen maar omdat deelnemers aan het kamp zich aan de Heizel of in de stad bevonden, werden arrestaties verricht en mensen gemiddeld 5 à 6 uur vastgehouden. In totaal werden 450 aanhoudingen geteld, en zo'n 30-tal mensen werden wederrechtelijk over de grens gezet. De Duitse taal werd een woord rijker, nl. 'obgepackt'. Na hun vrijlating werden de mensen dikwijls nog eerst in een kombi gestopt en tientallen kilometers verder afgezet.

Dit alles kumuleerde in de massaarrestatie na de aktie met het 'levend tapijt' dinsdagmorgen 27 september. Toen werden nl. 130 mensen meegeleurd en in de rijkswachtmange van Eterbeek opgesloten.

Nochtans, in de Nieuwstraat in Brussel werd aan een muur een slogan geschilderd die heel goed het vreedzame, zelfs vriendelijke karakter van de akties tegen ENS moest onderstrepen: "Geen knuppels, maar knuffels".

Politieke reacties

Uiteindelijk werd er dan toch gereageerd op deze uit de hand gelopen repressie maatregelen van de ordehandhavers. Verscheidene organisaties spraken van een aanfluiting van de mensenrechten in ons zogezegd democratisch staatsbestel. Parlementsleden eisten toegang tot deze privé-expo in openbare, gesubsidieerde gebouwen, en na deze moeizaam verkregen te hebben, konden ze zelf wapens bekijken en bestellen. Er werd daadwerkelijk vastgesteld dat er wapens verkocht werden, en dan wel aan iedereen die maar interesse betoonde. Als je maar voor wapens was: de parlementsleden mochten zelfs niet eens een katalogus kopen! Een BRT-journalist werd, ondanks zijn perskaart radikaal de toegang geweigerd. Wat op de pellicule staat.

De aktievoerders hopen dat alle beschermings- en repressie maatregelen de staat zoveel gekost zullen hebben, dat zij er volgend jaar wel voor zullen bedenken om nogmaals deze beurs op hun terrein toe te laten. Vorig jaar kostte de IDEE-beurs in Hannover, voor bescherming alleen, 400 miljoen Belgische frank. Het Vredesinstituut in Leuven doet het met 150.000 frank per jaar...

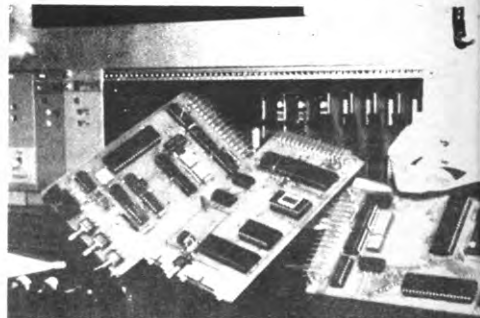
LDM

Op de Akademische Raad van 13 juni jongstleden werd een krediet van 150.000 Bf goedgekeurd ter ondersteuning van de oprichting van een Interfakultaire Raad voor Vredesonderzoek. Dit orgaan, in het leven geroepen door prof. Leirman en prof. Van De Meersche, wil de weg vrijmaken naar een in de toekomst op te richten Interfakultair Vredesinstituut. Het is te hopen dat dit instituut zich in de eerste plaats zal bezighouden met het uitmeppen van de eigen stal namelijk het verwijderen uit de KUL van diegenen die onderzoek verrichten in opdracht van, of hun resultaten ten dienste stellen van, het militair-industrieel complex. Als de Belgische bevolking in een recente enquête, gepubliceerd in het weekblad Panorama, zich massaal keert tegen de wapenwedloop en de plaatsing van nieuwe raketten in België, dan heeft zij hiermee tegelijk aangegeven dat er geen militair-wetenschappelijk onderzoek aan haar universiteiten thuishoort.

Recent kwam de KUL in dit verband nog op een beschamende manier in het nieuws, als bleek dat drie KUL-wetenschappers door middel van een lezing hun medewerking verleenden aan de internationale wapenbeurs in Brussel, m.n. de 'Electronics for National Security' (zie kadertje).

Op deze grootste tentoonstelling ter wereld inzake militaire elektronika, vooral bezocht door dictatoren uit de derde wereld, spraken Y. Desmedt, R. Goyaerts en J. Vandewalle, van het departement Elektrotechniek over gemeenschappelijke codes om de inhoud van boodschappen te beschermen. Met een onwaarschijnlijke naïviteit verklaart prof. Vandewalle hierover in 'De Zwijger van 29 september j.l.': "Met de kontroverse rond de beurs mengen wij ons niet. Wij doen geen militair onderzoek. Die beurs is een enige gelegenheid om onze ideeën voor te stellen".

Een zekere M. Debuschere stelt in een lezersbrief, die in deze Veto wordt afgedrukt, dat hij als vredesmilitant zonder enige scrupules heeft deelgenomen aan een symposium gesponsord door de NATO m.b.t. sociale psychologie. Is er dan niets loos aan de KUL?

Elektrotechniek en Metaalkunde

Voor dit artikel hebben wij de blikken vooral gericht op de departementen Elektrotechniek en Metaalkunde van de fakulteit der Toegepaste Wetenschappen. De elektronika wordt in de militaire strategieën en wapenbouw met de dag belangrijker. Getuige hiervan is de nieuwe Airland Battle-doktrine van de NATO, waarin men bij een aanval van de vijand, met elektronisch geperfectioneerd materiaal de tweede linie van de aanvallen in een offensieve beweging poogt uit te schakelen. "De vijandelijke krachten worden door dataverwerking, computergeleide verkenningssluchten, elektronische evaluatie van de gegevens en automatische vuurgeleiding onmiddellijk gelokaliseerd en in het vizier genomen. Omdat de totale vernietiging vrijwel zeker is, en omdat het om apparatuur gaat die de vijandelijke bewegingen volgt en neutraliseert, ver-

De KUL voor wet

valt het fysieke contact met 'stander', aldus generaal W. Land, stafchef van het Amleger (De Nieuwe, 22 september).

Ten tweede is de studie d'rielen, bv. vermoedingsweerslas ticititeit, composites er absolute prioriteit voor o.a. taire (en burgerlijke) vliegstruكتures.

Het departement Metaalkunde onder leiding van prof. A. De Deze was in 1976 koördinator Structures and Materials Pan-AGARD, een wetenschappelijk orgaan van de NATO, dat zich schisch, met onder het hoogste orgaan van de NATO, nl. het Committee, situeert.

De AGARD is in 1953 o "ter mobilisatie van de wetenschappelijke onderzoeksprojecten die nu voor defensie" (1). Het g-panel houdt zich vooral bezig met ontwerp en behandeling van materialen, betrouwbaarheid delbaarheid van materialen en turen, vermoeding, algemene rialeigenschappen (2).

Toevallig allemaal studio-pen die we terugvinden in de teitsfolder van het departement taalkunde. Het Military Co-geeft rechtstreeks opdracht AGARD voor bv. lange studies. Het is trouwens AG- de coördinatie verzorgt met schappelijke projecten in de lijke tak van de NATO, met Nato Science Committee. De Research Group, de 3 Ar-Group. AGARD zorgt als voor hun inschakeling in de king van de militaire strategie NATO. Binnen dit departement taalkunde vinden we diverse van samenwerking met de (Flemish Aerospace Group 1980) opgericht samenwer- band tussen Vlaamse bedrij- cing van de overheid of van- konstrukteurs, vooral militair- lingen binnen te rijden.

E. Gülcher van de Vlaamse universiteit stelt o.a. dat oprichting van de FLAG, taairindustriële-complexen in ren geboren en thans reeds v is (3).

In De Standaard van 14 juli vanwege de FLAG-manag Candries, vrij agressieve taal

Newsweek COVERS THE WORLD

ADVERTENTIE

An invitation to the students of Leuven to subscribe to Newsweek at a big discount (46% off normal subscription rates) 27 weeks for BF 675 or 52 weeks for BF 1300 ONLY BF 25 per week!

STUDENTS' SPECIAL OFFER ORDER FORM

Choose your subscription here: 27 weeks, 52 weeks

Name: _____ Initials: _____

Address: _____

Post Code: _____

College or University: _____

Course of Study: _____

Year Graduating: 19 _____ Signature: _____

Payment enclosed, Paid to bank account

Send this order with your payment to the address below, or pay direct to the bank account.

Patrick Le Clercq, Newsweek Student Representative, Lepagestraat 48, 1150 Brussel. — Bank A/c: 210-7158976-40 Student Rates are not valid unless both University or College and year graduating are given. Allow 3-4 weeks to process order.

Indemiddel Wetenschappers en militairen?

"Samen met de RUG, VUB zou de KUL een spitsrol kunnen vervullen door de verbetering en introductie van de compositietechnieken bij bedrijven zoals Bekaert, Snauswaert e.d. in bijdrage tot de bouw van lucht- en ruimtevaartuigen."

Ook binnen dit departement situeert zich het project PROTEUS, een samenwerkingsverband met Bekaert (en voorheen Metallurgie Hoboken), waarin allerhande vorm-geheugen-legeringen bestudeerd worden (o.a. koper-zink-aluminium) die uitgesproken toepassingen vinden inzake de produktie van vliegtuigmotoren. Zoals bekend laat Bekaert de uitwerking, de ontwikkeling en de industrialisatie van vliegtuigmotoren over aan FN Herstal, en deze laatste levert enkel vliegtuigmotoren voor militaire vliegtuigen (4).

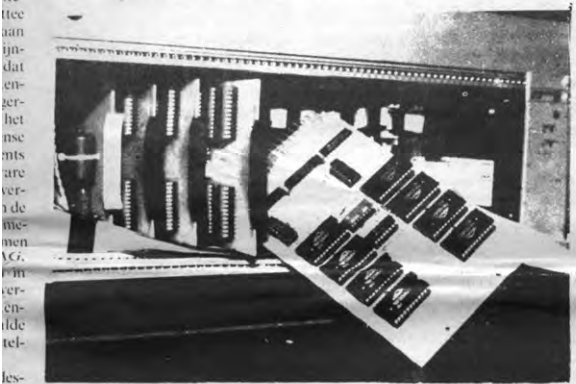
T.a.v. het Departement Elektrotechniek ligt een ander wellicht nog duidelijker. Het laboratorium ESAT van prof. Van Overstraeten werkt nauw samen met een aantal bedrijven, die lid zijn van de FLAG, o.a. INCIR levert klantgerichte, geïntegreerde schakelingen (chips). Het weekblad Trends van 26 mei 1983 meldt dat men

vliegtuigindustrie. Wie de voordracht leest van prof. Gelders (Industriële Beleid), een ex-FN-ingenieur, op een VEV-studiedag (6) beseft, dat deze tekst in wezen een advies is naar de Vlaamse luchtvaartindustrie die zich op de militaire markt wil begeven.

"De levenscyclus van het militair materieel geeft automatisch sterke pieken in activiteit en inactiviteit, die slechts gedeeltelijk kunnen opgevangen worden door onderhoudskontracten enerzijds, en deelneming aan burgerluchtvaartkontracten anderzijds", aldus Gelders (7).

Prof. Rijckaert van het departement Scheikunde werd in 1981 benoemd tot lid van één der wetenschappelijke programma's van de NATO, nl. het Special Panel on Systems van het NATO Scientist Committee (NSC). Met de systeemwetenschappen worden o.a. problemen opgelost die zich stellen bij de organisatie van grote manoeuvres enz...

Ook prof. Cerulus van het departement Natuurkunde zat in de zeventiger jaren enkele tijd in het panel van het NATO Science Committee dat de Senior Scientist Programma e.d. samenstelde (8).

nieuwe aandeelhouders zocht, en dat 87% van de aandelen aldus overgenomen zijn door Plessey, die op de Britse markt een belangrijke wapenfabrikant is, 50 aandelen op 29070 zijn in handen van de NV ROVO, een vennootschap met als aandeelhouders prof. Van Overstraeten en zijn ESAT-labo.

Ook is er samenwerking met Elbico dat zich in de beveiligingssector situeert en o.a. de beveiliging verzorgt voor de kerncentrale van Doel. Ook werkt men voor militaire projecten.

Silvar Lisco is een gelijkaardig bedrijf als INCIR, opgericht door H. Beke, een ex-ESAT'er. Op dit ogenblik werkt Silvar Lisco aan een kontrakt met General Dynamics, waardoor het in het kader van de compensaties voor de F-16, kan meesleutelen aan deze jachtbommenwerper (5).

En wat met FN?

Buiten deze twee departementen zijn er in de Fakulteit Toegepaste Wetenschappen nog een aantal andere feiten aan te stippen. Wat te denken van de diverse samenwerkingsverbanden met de Belgische wapenfabriek nummer één FN?

In Trends van 1 mei 1982 wordt melding gemaakt van een exclusieve overeenkomst tussen de KUL en FN, inzake de licentie voor de ontwikkeling van de voelsensor voor robots, ontwikkeld door het departement Werktuigkunde. Het artikel vermeldt dat FN deze robots reeds geruime tijd voor eigen gebruik aanwendt bv. in de springstoffenfabriek van Zutendaal.

De decaan van Toegepaste Wetenschappen Snoeys werkt samen met FN in een onderzoeksproject inzake de vermoedingswetstand van materialen naar tennisracketen toe. Men moet werkelijk een uil zijn om niet te beseffen dat deze resultaten niet bruikbaar zijn voor de produktie van vliegtuigmotoren (zie kadertje).

Ook de andere kontraktant in dit onderzoek Snauswaert is actief in de

wapen te ontwerpen, zijn er minder opvallende, maar toch even bezwarende andere feiten. Als een wetenschapper samenwerkt met een bedrijf, en hij heeft een ernstig vermoeden dat dit resultaat gebruikt zal worden in de militaire produktie, dan is dit wetenschappelijk militair-wetenschappelijk onderzoek (bv. de genoemde samenwerkingsverbanden met de FN, bv. de presentatie van onderzoeksresultaten aan de ENS-militaire wapenbeurs in Brussel...) Wetenschappers hebben zeer vaak duidelijk weet van wat hun

opdrachtgevers met de resultaten van plan zijn, zodat ze zich niet moeten wegsteeken achter 'wetenschappelijke objectiviteit, waardevrijheid...' Dat het hier niet enkel gaat om de specifieke wapenproduktie bewijst de opmerking van minister van defensie Vreven in de Spectator van 24/7/82: 'Ik ben ervan overtuigd dat er in de vredesbeweging individuen rondlopen die in wezen subversieve elementen zijn, en soms politiek, ideologisch of materieel gedirigeerd en gesteund worden. Als het tot incidenten en sabo-

tages komt, dan zijn de dossiers over die organisaties binnen de 24 uur op mijn bureau...' Zijn het deze dossiers die prof. Reyckler mede heeft samengesteld? Heel de disciplineren van het protest tegen de bewapeningswedloop, maakt een essentieel deel uit van die produktie. Ook de medewerking aan de NATO-wetenschappelijke activiteiten is te beschouwen als militair-wetenschappelijk onderzoek. Binnen de NATO wordt heel dit onderzoek

(vervolg op p. 8)

WETENSCHAPPELIJKE KADERS LEKKER SAMEN IN DE KADER

In De Zwijger van 29 september 1983, pagina 2, werd bekendgemaakt dat drie kopstukken van het Departement Elektrotechniek (Fak. Toegepaste Wetenschappen) van de KUL, m.n. Joost Vandewalle, Yvo Desmedt en René Govaerts een uitzending zouden hebben gehouden over 'Does Public Key Cryptography provide adequate security?'. So what? Op zich niets ergs, maar volgens DPZ zouden ze zelf hebben aangeboden aan de Cahners-group om over het genoemde onderwerp te komen praten op de Electronics for National Security, de controversiële wapenbeurs op de Heizel.

Verontwaardigde reactie op de VETO-redaktie, temeer daar decaan Snoeys van Toegepaste Wetenschappen vorig jaar in een telefonisch gesprek met onze redaktie (1) nog zei: "Ik ben altijd bereid om te praten met de mensen die kritiek uiten. Als zij hun bronnen kunnen aanduiden waaruit zou blijken dat hier inderdaad militair onderzoek zou gebeuren, ben ik altijd bereid om daarover te discussiëren". Ignace Verpoest (van het departement Metaalkunde en lid van Wetenschap en Samenleving) verklaarde toen dat hij het "betreurt dat er op congressen, waar ik de resultaten van mijn onderzoek kom voorstellen, militairen aanwezig zijn".

Nichts an zu machen, wij hadden het gevoel toentertijd met een kluitje in het riet te zijn gestuurd. Het kluitje heette meer bepaald dat wetenschappelijk onderzoek als such waardevrij is; wat ermee gedaan wordt, behoort niet meer tot de verantwoordelijkheid der researchers, maar is afhankelijk van de stoute samenwerking.

Maar hoe zit het dan met die wapenbeurs? Biedt de universiteit dan toch haar diensten aan aan militairen en wapenhandelaars? Op onze hoede voor het mogelijke tegenargument dat op de beurs ook 'civiele' toepassingen van wetenschappelijk onderzoek aan bod kwamen, legden we eerst ons oor te luisteren bij één van de bezoekers van de beurs, Agalev-volksvertegenwoordiger Ludo Dierickx.

Dierickx: "Op de beurs waren — althans toen wij binnengingen — geen wapens te zien, maar wel foto's die alle twijfel wegnamen: foto's van soldaten, laserwapens, tanks, enz." Op men dan onduidelijkzinnig kan stellen dat het hier echt een militair aangelegenheid betrof? Dierickx: "Zonder twijfel."

Wij — nu al sterker in de schoenen — een belletje gedaan naar Snoeys van Toegepaste Wetenschappen.

VETO: Goeiemiddag, professor, u spreekt met de redaktie van het studentenweekblad VETO. Wij hebben vorig academiejahr ook 'eseen gesprek gehad, en toen gepraat over eventueel militair wetenschappelijk onderzoek aan de KUL. Ik citeer nu uzelf: "Ik ben altijd bereid om te praten met mensen die kritiek uiten, als ze hun bronnen kunnen aanduiden". Nu lees ik in De Zwijger dat mensen van het departement Elektrotechniek zelf hun diensten hebben aangeboden om te komen praten op de wapenbeurs in Brussel. Wat denkt u daarvan?

Snoeys: Men kan niemand verbieden zijn mond open te doen, dacht ik.

VETO: Juist, maar het is toch vrij duidelijk dat dit geval geen uitsaans meer heeft met burgerlijke initiatieven. Het is genoegzaam bekend dat de beurs enkel toegankelijk is voor wapenhandelaars en meer van dat fraais, en dat er zelfs geen catalogen werden gegeven noch verkocht aan de leden van

de Kamer die daar zijn geweest.

Snoeys: Ik raad u aan contact op te nemen met mijn kollega's die daar zijn geweest. Ik weet namelijk nauwelijks wat zij daar verteld hebben of wat het tema was; dat kan immers gewoon een breed tema zijn geweest.

VETO: Goed, maar hoe algemeen het tema ook is, de plaats waar het thema werd behandeld was helemaal niet algemeen.

Snoeys: Tja, da's dan h'n verantwoordelijkheid, geloof ik. Wat dacht jij dat ik terzake kon doen?

VETO: Ik dacht dat het decaan daarin ook zijn verantwoordelijkheid zou opnemen, misschien?

Snoeys: Er bestaat nog zoiets als academische vrijheid, en op dat vlak is die zeker toepasselijk; wij leven toch nog in een vrij land, nee?

Vrij en blij kunnen wetenschappers dus verdergaan met de uitverkoop aan het militair-industriële kompleks? In elk geval wordt er eens te meer gegoeheld met het begrip 'academische vrijheid': de fakultaire overheid zal zich zo te zien nog niet vlug bemoeien met de wegen die door haar versers en profren worden bewandeld. Laat staan dus de universitaire overheid...

De woorden van Snoeys indachtig belden wij Vandewalle op.

VETO: Ik lees in De Zwijger dat het departement Elektrotechniek zelf zijn diensten heeft aangeboden om te gaan praten op de wapenbeurs. U heeft in gesprek met de Zwijgerredaktie daarop gerepileerd dat u zich niet kon mengen met de kontroverse rond de beurs. Wat doet u dan wel, als u zelf uw diensten aanbiedt?

Vandewalle (lachje): Wij hebben nooit geweten dat dat een controversiële beurs was, tot op het moment dat het hier op de radio is geweest, ja? Tevoren wisten wij alleen dat het een beurs was, of liever: niet dat het een beurs was, maar dat de aankondigingen zoals die verschenen waren in tijdschriften van elektronika, gingen over het feit dat er een beurs doorging over 'security'. Achteraf hebben ze dan ook gezegd dat ze de terminologie 'militair' eruitgelaten hadden. Wij zijn afgestaan op de term 'security' en dat is precies wat kan geleverd worden door cryptografie.

VETO: Toch is het verwonderlijk dat er op dat moment bij u geen lichtje gaat branden.

Vandewalle: Ik vind dat zij inderdaad op een vrij eigenaardige manier te werk gaan. Wij hebben altijd in onze kontakten met het tijdschrift...

VETO: Welk tijdschrift?

Vandewalle: Dat is EDN, Electronic Design. Dat is een tijdschrift — en daar kan je met iedereen uit de elektronica over praten — waarin vrij concrete elektronika wordt behandeld en waar... Cahners-group, euh... ja — organiseert dat...

VETO: Voelt u zich dan niet op uw ongemak als u op zo'n beurs zit?

Vandewalle (verontwaardigd): Maar ik heb daar niet gezeten, hoor! Dat moet u toch wel weten, en da's nog een onderscheid ook, hé?

(De informatie uit De Zwijger bleek dus gedeeltelijk verkeerd te zijn; wij citerden een stukje uit het blad en...)

Vandewalle: Nee, ik zou me daar ongemakkelijk voelen als ik daar zou zitten, denk ik.

VETO: In hoeverre hebt u dan meegewerkt?

Vandewalle (duidelijk op zijn ongemak): Onze medewerking is verlopen volgens het stramien dat ik u heb uitgelegd: er was iets te doen rond security, dat is ons vakgebied, en wij dachten: we kunnen daar zaken

zegen die nuttig kunnen zijn vanuit het standpunt van bescherming van informatie-overdracht op een basis die niet militair is. Daarover hebben wij een tekst, en je mag die tekst gerust zien, dan zal je merken dat dat eerder commerciële bedoelingen zijn. Op basis daarvan hebben wij dus een artikel gemaakt, dat werd goed bevonden. Maar verdere informatie omtrent het verloop van de zaak hebben wij niet meer gekregen. We kregen enkel de datum doorgespeeld waarop de zaak zou doorgaan.

VETO: Dat wat zou doorgaan?

Vandewalle: De presentatie van ons onderzoek.

VETO: Dus niemand van het departement heeft daar gesproken?

Vandewalle: Jawel.

VETO: Maar daarnet ontkende u dat!

Vandewalle: Ik ontkende dat ik daar zou geweest zijn.

VETO: Er waren dus wel medewerkers van het departement?

Vandewalle: Ja.

VETO: Geeft u mij hun namen, dan neem ik contact met hen op.

Vandewalle: Ik denk dat u het moeilijk zal krijgen om hem te bereiken, want hij is in het buitenland nu.

VETO: Wie?

Vandewalle: Waarom wilt u dat weten?

VETO: We zouden hem graag spreken.

Vandewalle: Okee, kom eens langs, dan kunnen we praten over het soort activiteiten dat we hier doen, en dan kunt u voor uzelf uitmaken wat... Enfin, het heeft niet veel zin om er op deze manier nog verder over te praten.

VETO: Kunnen we dan nu een afspraak maken?

Vandewalle: Dat kunt u beter met de sekretaresse doen, want professor Govaerts is pas... die is... volgende week nog een konferentie.

VETO: Heeft professor Govaerts gesproken op de beurs?

Vandewalle: Hij is nu naar een conferentie, ik weet niet... Ik denk niet dat het belangrijk is dat het nu wordt gezegd.

Vandewalle voegde er nog aan toe dat hij enkel willen zeggen heeft dat er bepaalde dingen belangrijk zijn om te vertellen over cryptografie, onafhankelijk van de aanwending ervan. Hij vrees dat zijn stellingname in die zaak niet altijd duidelijk overkomt, maar daar mag u dus in een van de volgende VETO's meer informatie over verwachten.

Het is ons ondertussen nog altijd niet duidelijk wie gepraat heeft op Electronics for National Security... maar dat is ook niet de main issue. Waar het fundamenteel om blijft gaan is dat het ivoor van de toren maar niet wil loskomen. Het blijft verbazen dat wetenschappers blijkbaar nog altijd pretenderen te kunnen werken in een 'oase van rust en serene wetenschappelijke toewijding, v'er van alle maatschappelijk geweld', en dat het hen ogenschijnlijk om het even is waar hun onderzoek wordt aangevend. Ofwel zijn ze naïef, ofwel houden ze ons voor het lapje. In die optiek verkiesen we een wetenschapper die er gewoon voor uitkomt dat het hem niet kan verdommen dat zijn onderzoeksresultaten voor militaire doeleinden worden gebruikt. Liever d'at dan het gedraai rond de pot dat we nu meemaken.

Heren, de bal ligt in Heverlee. PJD/WIV

(1) Zie: 'Hallo, praat ik met de betrokkenen?', in VETO, jrg. 9, nr. 26, pag. 4.

Theater op drieëndertig toeren:

Fabres werkstuk Recorded live at Mickery

Wat geeft een plaatopname van *Het is theater* zoals te voorzien en te verwachten was? Waarschijnlijk een plaat die — in die kontekst — te voorzien en te verwachten is. Maar het probleem stelt zich ingewikkelder dan dat: de eerste vraag die de luisteraar zich hierbij moet stellen is, wat hij van een dergelijke opname verwacht.

Als het antwoord hierop is: een dokument van Fabres totaalvoorstelling vanuit het akoestisch gebeuren, dan komt de luisteraar waarschijnlijk aan zijn trekken. Al wie een originele, eigen interpretatie of integratie in het concept van het medium *plaat* verwacht, is, op het eerste gezicht, veel minder geluk beschoren: Fabre gaat, als beeldend kunstenaar, niét in op de materialiteit van de LP; de essentie van dit medium, nl. de eigenzinnige ("emotieloze"?) unilaterale communicatiemethode die er onverbrekelijk mee verbonden is wordt hoogstens onrechtstreeks uitgebuit, nl. via het droge reproduceerbare karakter, reproductie van een voorstelling die ooit eens ergens heeft plaatsgehad. Maar.

Maar. Als je je vroegere performances steeds maar éénmalig uitvoerde — om de intensiteit en de vitaliteit te behouden, die door herhaling van de act verloren zou gaan —, als je bij het doornemen van *Het is theater...* met de acteurs delen van het originele concept laat wegvallen — "omdat de mensen vonden dat ze daar niets mee te maken hadden", om dus met elke vorm van overbodige teatralisering komaf te maken —, als Eric en Els zich staan te wassen op de scène omdat ze écht vuil zijn, dan ga je in tegen de sublimatie die de kern vormt van het normale theater, en ben je aan een eerlijkere anti-sublimatie toe. En de konsekwentie naar de plaat toe is duidelijk: live opnamen (ook het nederlandse *Donemus*-label verzorgt enkel live opnamen in een poging de natuurlijke *spanning* van een concert niet verloren te laten gaan), geen enkele pose voor het *in-LP-concept-passen* die aanleiding zou kunnen geven tot een onmenselijke über-sublimatie. Wel: beangstigend droge podiumklanken, soms leeg, soms verward, altijd realistisch.

De klankwereld van *Het is theater...* zoals weergegeven op de plaat, kan bijna onmogelijk van de totale voorstelling gescheiden worden, alhoewel het zelfstandig op-plaat-uitbrengen hiertoe toch wel enige aanmoediging geeft. De objectiviteit van de tentoon-gespreide klankgebeurtenis heeft grote affiniteit met de procesmatige Cage-Fluxustechniek. Het uit te voeren proces is dan, vanuit deze visie, de voorstelling, die gedeeltelijk vastgelegd wordt op op een logosiaanse plaat. Maar ook het gebruikte akoestische materiaal binnen dit proces komt uit dezelfde muzikale familie (trouwen, binnen de tegenhanger ervan, de (post)-seriële, zou een doorgevoerde anti-sublimatie kontradictorisch zijn, behalve fragmentair binnen een verruimde citaat- of improvisatietechniek).

Dit is reeds duidelijk bij het reciteren van de openingstekst (zie kader-tje): als men de volledige tekst als één (muzikale) zin beoordeelt, krijgt men door herhaling, en toevoeging van slagwerk, een (onderbroken) klimakseffect: een gereaktualiseerde techniek die Engelsen als Gavin Bryars (*Jesus Blood...*) in de jaren '70 graag toepasten. Gereaktualiseerd: de drumset was in '74 nog taboe — die werd véél later geïntroduceerd door alles wat rond *The Kitchen* hangt — en de Engelsen hebben zich nooit tot het niet-melodische willen beperken.

Net zoals de korte ritmische motieven die gevormd worden bij het reciteren van de begrafeniscène: door het steeds 4x staccato herhalen van korte zinnestjes van ongelijke lengte krijgt Fabre dezelfde ritmische structuur als

Glass in *Einstein on the Beach* — maar dat is dan ook de enige gelijkenis die Fabre's klankconcept heeft met dat van die andere schrijver van mammoetstukken: Bob Wilson.

Opvallend is de karige aanwending van vaste toonhoogten: de plaat staat vol ruisen (deklamatie, stemvorming door filters of manipulatie van de ademhaling, kreten en zuchten, geruis van bewegingen,...), alles kwa kleur zéér sober — a.h.w. minimaal. Slechts één maal stappen de acteurs van de ruisen af en gaan ze zingen: een stuk *drone-music*, geladen met distorties (de zangers kloppen zich regelmatig op de borst, soms zijn ruisen hoorbaar) besluit met een dissonant. Een passage die bijna een of andere interpretatie van James Fulkerson zou kunnen zijn. De stricto-sensu muziek van Guy Drieghe-D., grotendeelsook op gedefinieerde toonhoogte gebaseerd, treedt zelden op de voorgrond.

De totale structuur: korte fragmenten met elk een eigen karakter. Als sluitstuk: een (on)verwachte ponering van de cyclische structuur: via tape wordt de opening vervormd weergegeven.

Zoals 'al gezegd, een muzikale analyse van deze plaat is zéér gewaagd. Bovenstaande kan in dit verband trouwens enkel gezien worden als een aanstippen van de meest in het oog springende elementen. Een eerste

moeilijkheid is dat de meeste muzikale structuren afhankelijk zijn van de teatrale. Maar het belangrijkste probleem is — en dit moge de grootste relativering zijn van dit artikel — dat de kern van het klankgebeuren schuilt

in een verbaal inhoudelijke functie — en dat is zéér onmuzikaal.

G.J.

Het is theater zoals te voorzien en te verwachten was. Recorded live at Mickery. Entr'Act 001.

Zaal der Hallen
Zeelstraat 1
3000 Leuven

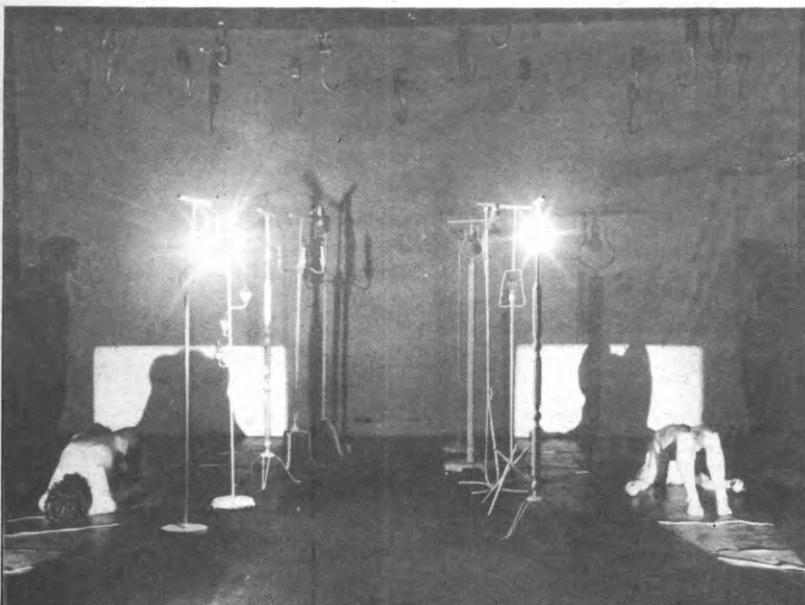
De beste feestzaal
aan de meest
voordelige
voorwaarden

centraal gelegen

Goeiemorgen
Danke
Bonjour
Bonjour
Thanks
Gutentag
Dank u
Hebt u goed geslapen
Haben sie gut gegessen
It's a nice day
Bien sur
Zeer zeker
Maybe it's a clear day
Wie fanden sie den match
What a beautiful field
Qui a joué
Hast du ferngesehen
Un documentaire magnifique
I've just bought myself a tie
Mooi
Welche farbe
What kind of tie have you bought
Welk merk van t.v. hebt u
Un gris
With a big screen
Combien de canaux

Hoeveel kost uw das
Er ist doch ein farbferscher
J'ai un nouveau poste de télé
Of is het wit-zwart
Did you see the live-show
Neuf
Es war ein gewaltiger match
Did you watch television
Mais pas de bon-marché
Nee
I read about it in the paper
Von diese woche
Il y a peu de bons journaux
Ich lese nicht so viel in der zeitung
Ik lees nooit krant
A beautiful show
Ja
Toutes les couleurs
Schöne bilder
I have to go to the photographer
Ik moet nog naar de bank
Mon coffre
My picture is good
Ich auch
Oui, je pense

ALLE DAGEN
GEOPEND!

KORTING
op vertoon van
studentenkaart

ijschaatsbaan leuven
016/200719
pirouette

ijschaatsen
de fijnste en goedkoopste
ontspanning

Speciale Studentenakties
lees Veto

E is een juridisch georiënteerd handboekje op de markt, voor diegenen die ten strijde willen trekken tegen allerlei wantoestanden in woonmilieu. De items die aan bod komen zijn de ruimtelijke planning (opmaken van streek-, gewest- en gemeentelijke plannen van aanleg), ruimtelijke ordening (bouwen, slopen, verkavelen...), milieuhinder (afvalstoffen, grondwaterbescherming, luchtverontreiniging, radio-activiteit, waterverontreiniging), monumenten- en landschapsbescherming, ongezonde woningen en de onteigening. Het boekje laat onvoldoende de beperkingen zien van deze juridische wetten en procedures, om een efficiënt wapen te kunnen zijn voor diegenen die wantoestanden willen keren. Ongeveer bij elk onderwerp moest ik denken aan een voorbeeld uit de realiteit (bv. de inplanting van appartementsgebouwen in de Antwerpse Arenawide), waar sprake was van massaal protest, en waar administratieve overheden uit hoofde van economische belangen, een loopje namen met de voorziene wetten. In het boekje vind ik maar één voorbeeld waar het juridische kader

Het juridische kader geschetst voor de actieve buurtbewoner

verlaten wordt, en er vlakaf gesteld wordt dat binnen de rechtspraak de economische overwegingen primieren op de ecologische. Inzake milieuhinder wordt gesteld dat de notie 'de nodige voorzorgen treffen om schade aan andere zoveel mogelijk te beperken', voor interpretatie vatbaar is. 'Voor de meerderheid der rechters is het duidelijk dat de schadeverwekker geen schuld treft indien het technisch onmogelijk is de schade te vermijden. De rechter houdt hierbij rekening met de mate van nuttigheid of noodzakelijkheid van de schadeverwekkende handelingen voor de gemeenschap' (blz. 62). Overigens zou de doolhof waarbinnen de juridische realiteit zich openbaart, ook aan helderheid kunnen ingewonnen hebben, moest de toepassing van deze wetten getoetst worden aan bekende gevallen, zoals de Arenawide, Philips-Tessenderlo, de Straatmus in Leuven, e.d. Door de moeilijkheidsgraad van de hier gepresenteerde literatuur, is het daarom wellicht aangewezen dit boekje als een encyclopedie aan het hart te koesteren, voor het geval dat er iets misgaat. Al staat daartegenover dat de juiste lezing leert dat het op dat ogenblik wellicht te laat is om nog juridisch in te grijpen.

Er is bijvoorbeeld het ekstreme geval van de snelle onteigeningsprocedure (blz. 110) waarbij de onteig-

nende instantie in welgeteld 45 dagen in bezit kan nemen wat ze wil hebben, en het 'slachtoffer' vrede moet nemen met de onteigeningsvergoeding, vastgesteld door de vrederechter.

De rechtbank mag tussen haakjes geen waardeoordeel uitspreken over het nut van de onteigening, maar kan enkel nagaan of de procedure korrekt verlopen is.

Dat wat de gerechterlijke fase betreft. Maar de administratieve fase van een gewone onteigeningsprocedure is nog korter. Het ontwerp van de werken en het percelenplan wordt gedurende 15 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis (blz. 104). Als het om een gemeentelijke onteigening gaat, dan heeft men gedurende die 15 dagen de kans om zijn bezwaren voor te leggen aan de gemeenteraad. Die neemt een beslissing, met als voornaamste wettelijke beperking, dat deze beslissing 'gemotiveerd' moet zijn.

Almacht

Die almacht van diverse overheden om beslissingen te treffen, in samenspraak met betrokken diensten op de provincie of op het ministerie, (waarna het aantekenen van beroep bijv. bij de Raad van State, of het inzetten van een gerechterlijke procedure mogelijk blijft), zet na allop van de lezing van het boekje een domper op de entoesiaste aanpak van de schrijvers in de

inleiding. 'Steeds meer bewoners- en aktiegroepen baseren hun bezwaren vooral op juridische gronden. Het wordt dan vaak een steekspel waarin steeds meer groepen getraind gaan raken en van mekaar leren en waar ze steeds minder als verliezer uitkomen' (blz. 4). Reeds om blz. 12 zijn de schrijvers genoodzaakt te stellen dat de bestaande inspraakprocedure er niet toe leidt dat de gewestplannen samen met de bevolking tot stand komen. 'Hoogstens kan het formeel inzage- en bezwaarschriftenrecht geïnterpreteerd worden als een schijnbeweging. Met de reakties werd slechts in 'uitzonderlijke gevallen' rekening gehouden. Ook reeds in de inleiding had men geschreven dat het openbaar onderzoek vooral bedoeld is om de mogelijke juridische bezwaren tegen bepaalde initiatieven zoveel mogelijk op voorhand te kennen, om aanslepende procedures voor rechtbanken te voorkomen, teneinde tijdsverlies te voorkomen, evenals het risico te ontlopen op negatieve visies' (blz. 40).

Buurtwerk

Overigens vind ik de titel van het boek wat verkeerd gekozen, en bovendien situeert het geheel zich niet binnen een echte buurtwerking, waar gestreefd wordt naar een kollektiviteit waarin bijvoorbeeld de onderlinge conflicten zoveel mogelijk zelf opgelost worden. Bijvoorbeeld op blz. 63 heeft men het over last die burens mekaar berokkenen, en de rechtspraak terzake. Moest dit boek geschreven zijn door mensen met de twee voeten in het buurtwerk,

zou de invalshoek tot een dergelijk konflikt wellicht genuanceerder zijn. Voor de rest is er in het boek weinig te vinden over hoe een buurtwerk zich het best juridisch organiseert, en hoe men feitelijk in de buurt macht kan verwerven, ten overstaan van de hogere overheden.

Ook een aantal andere prangende problemen zoals bijvoorbeeld verkeersveiligheid, juridische aspecten met betrekking tot aktiemiddelen als betogingen e.d. ontbreken.

Wie het boek grondig leest stoot her en der wel op wat verrassingen. Bijvoorbeeld op blz. 82 blijkt dat inzake controle op radio-activiteit, voor militaire installaties een uitzondering wordt gemaakt, met betrekking tot het uitreiken van een vergunning door de burgerlijke overheid...

Doolhof

Als konklusie willen we eraan toevoegen, dat dit boek een grote encyclopedische waarde heeft, voor diegenen die de juridische wereld willen kennen, waarbinnen zich de geciteerde onderwerpen situeren. Wat hij door dit boek voornamelijk zal leren, is dat de wereld in eerste instantie een doolhof is, waarbinnen aan de bestuurders in diverse overheden een grote vrijheid wordt gelaten in het nemen van beslissingen en de macht van de burgers dikwijls nihil is.

Waar die macht zich eventueel kan manifesteren bijvoorbeeld door middel van inspraakprocedures, is de juridische kontekst aldus georganiseerd, dat die machtsfluks kan gereputeerd worden door de machthebbers (bijvoorbeeld het genoemde voorkomen van rechtsprocedures...) LVH

BRUSSELE BUURTWERKEN. *Je rechten als buurtbewoner*, uitg. EPO, 1983, 135 blz

Ingeleverd door EPO

Inleveren heet het boekje, en het is speciaal voor u, beste lezer, door Uitgeverij EPO samengesteld uit bijdragen van J. Kruihof, J. Vranken, V. Hobin, F. Laureys en P. Franssen. Het werkstukje behandelt de inleveringspolitiek van onze Belgische regering en licht ons voor op welke manier wij ons hier tegenover dienen te gedragen.

Inleveren... het klinkt iedereen nu wel bekend in de oren. Maar wat zijn de gevolgen hiervan? Wat krijgen we voor al dat inleveren in de plaats? Peter Franssen zet alle maatregelen die de regering Martens V heeft genomen nog eens op een rijtje (...). Verleer Hobin laat er ook geen twijfel over dat ook de jongeren, de vrouwen en de migranten er niet beter van geworden

zijn. Deze paragraaf, voor de gelegenheid van de achterflap gepikt, volstaat als samenvatting van de eerste twee hoofdstukken van het boek.

Deze bevatten koeien van waarheden die ofwel tot het rijk der common sense behoren, ofwel kwa cijfermateriaal (vooral sinds Wilfried V's besparingsvoorstellen voor '84) nogal belegen zijn. Voor ondergetekende hoeven deze oude koeien echt niet meer, maar aangehaalde schrijfsels vormen wellicht wél een aanrader voor mensen die eventueel nog niet van hogervermelde problematieken op de hoogte zouden gebracht zijn.

Bert maakt het gezellig

Jan Vranken is de eerste die tot verdere diepgang komt: in zijn bijdrage *Inleveren en verpaupering* vertrekt hij van een beeld van de algemene evolutie van

de individuele en kollektieve welvaart in ons land, met daarin een definitie en schets van de 'armoede' binnen dat geheel. Er volgt een beschrijving van de 'pauper' en een onderzoek naar de band tussen inlevering en verpaupering.

L. Lever weet daarenboven een aantal vrij sluitende aanwijzingen te geven dat de crisis niet wordt veroorzaakt door de loonkost; toch laat het patronaat de lonen in relatieve waarde dalen terwijl de inkomsten uit de kapitalen stijgen...

Kruihofs bijdrage komt in deze kontekst vrij onverwacht uit de lucht gevallen — ongeveer als "een frisse mistral in de franse zuiderzon". Inleveren is de enige realistische uitweg uit de crisis, luidt zijn stelling, maar dan wel een andere inlevering dan degene die onze thuishandse regering wil doordrukken. Voor de tweede maal wordt de in het boek behandelde problematiek opentrokken: het Noorden leeft, op mondiaal vlak gezien, eerder op ruime voet... ten koste van het Zuiden. Veel links verzet tegen "inleveren" komt neer op (rechts) verzet tegen zuiderse emancipatie. Verrechtsing, besluit Jaap, wordt inderdaad door de huidige inlevering in de hand gewerkt, maar je kan je best eerst wat betere taktiek bijbrengen om dit verschijnsel aan te pakken.

Laureys eindigt EPO's boek zoals het begonnen is, nl. met wat de lezer al wist: de vakbonden zijn blijkbaar niet bij machte (willing and able?) een alternatief voor de inleveringsituatie aan te bieden.

Nog gezelliger

Inleveren bevat een aantal uiterst zinvolle bijdragen. Voor het boek als entiteit is het spijtig dat EPO niet begrijpt dat kollagetechniek artistiek gezien uitermate relevant kan zijn, maar politiek gezien erg op de zenuwen werkt, vooral als de lezer de indruk krijgt dat de individuele auteurs niet wisten waarover de respectievelijke andere bijdragen zouden handelen. Ook de 'revolutionaire' strijdkreten (soms ook het taalgebruik), die her en der gebezigd worden, hebben bij niet-gelijkezinde lezers neveneffecten van verhoogde nervositeit. De schrijvers hebben tenslotte met het probleem te kampen dat hun produktie voor een niet onbelangrijk deel teijdsgebonden is, zodat grote sekities uit hun werkstuk vlug tot socio-historisch bronnenmateriaal dreigen te vervallen. Binnen deze beperkingen is *Inleveren* een zeer goed boek.

Guido Janssens

A. DEGROOTE, P. FRANSSEN, e.a. *Inleveren* (EPO) Brussel, 1983

INLEVEREN

J. Kruihof, J. Vranken, V. Hobin, L. Lever, F. Laureys, P. Franssen

EPO

Niets in de zakken niets in de mouwen inen een boek inleverd door EPO

POSTERS-GADGETS

Filmaffiches (o.a. American Gigolo, Psycho2)

**POSTERS
POSTKAARTEN
WENSKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden**

Naamsestraat 53 Leuven

DE WIERING

CAFÉ CHANTANTS

SPECIALE SFEER

OPEN VAN 19.00 u. TOT 02.00 u.

werkgroep literatuur

De universitaire werkgroep literatuur gaat dit academisch jaar van start aan twee universiteiten: te Leuven en te Gent. Het is de bedoeling gedurende een elftal wekelijkse bijeenkomsten een initiatie te geven in de schrijft-technieken eigen aan literaire genres als poëzie, kortverhaal, roman, luister- spel, artikel/interview v.d.

Tijdens de tweede helft van iedere sessie wordt eigen werk van de deelnemers door de groep kritisch geëvalueerd. De universiteit zelf besteedt immers te weinig aandacht aan het schrijven van de studenten, of aan hedendaagse stromingen. Aansluitend op de eerste cyclus wordt in de lente van '84 een reeks van tien avonden georganiseerd over "Experimentele literatuur na 1950", in projectvorm. Kursusleiding: Hans Devroe.

Te Leuven start de Werkgroep zijn vierde jaar op donderdag 13 oktober om 20 uur in 'tStuc (tweede verdieping). Inschrijvingen op die datum: 1000 fr (inclusief abonnement op het driemaandelijkse tijdschrift *WEL*).

Gewetens- bezwaarden gezocht

Ons Tehuis-Brabant v.z.w. — dagverblijf en woonvoorziening voor volwassen mentaal gehandicapten — Perksesteenweg 126, 3091 Berg-Kamphenout vraagt dringend *gewetensbezwaarden* voor een periode van 15 maand: — klusjesman — bos en tuinwerker — metser — chauffeur met bus (rijbewijs B) — begeleider van gehandicapten zowel in het dagverblijf als in de woonvoorziening — kinesist en bewegingstherapeut.

Inlichtingen: Mark de Beir of Martin Claes; tel: 016/65 72 90.

Leopold III zaliger

Het seizoen begint weer en ook het KVHV heeft dat gemerkt. In een persmededeling neemt het KVHV "met gepaste eerbied kennis van het overlijden van koning Leopold III, die niet alleen in moeilijke ogenblikken

ver uitsteeg boven de heersende mediokriteit, maar ook een vorst voor de Vlamingen bleek te zijn". Men betreurt echter "het feit dat de vorst zijn stilzwingen niet heeft verbroken. Het had veel leed kunnen verzachten en veel vergissingen uit de wereld kunnen helpen". Het KVHV steunt ook het voorstel van TAK in Voeren een Staten-Generaal van de Vlaamse Beweging bijeen te roepen, waarbij het KVHV graag zou zien "dat de Vlaamse regering en de Vlaamse parlementairen, samen met de verantwoordelijken van de Vlaamse cultuur- en strijdverenigingen, zich eendrachtig achter dit voorstel scharen.

Marat/Sade

Het Instituut voor Literatuurwetenschap zoekt deelnemers (uit alle fakulteiten) voor haar theaterproductie "Marat/Sade" van P. Weiss waarvan de première voorzien is op 24 februari 1984.

Informatievergadering voor alle belangstellenden op woensdag 19 oktober om 17.00 uur in MSI 01.09.

Totaalweigerars

Met een trots identiek aan die gepaard gaande met de aankondiging van een eerstgeborene meldt het anti-militaristisch bureau de publikatie van hun boek — "vakantiewerk" — over de strijd die de totaalweigerars in Vlaanderen nu reeds drie jaar voeren.

Het boek heet *Plicht. Wat plicht?* *Niks plicht!*, bevat 230 blz. informatie over motivaties, rechtszaken, solidariteitsacties, vormen van repressie enz. m.b.t. de zes Belgische totaalweigerars die in de openbaarheid zijn getreden sinds najaar '80.

Hun namen: Martin Van Kerrebroeck, Koen Nysen, Dirk Torfs, Peter Vanhoutte, Lieven Verheyen, Yves Buysse. Het boek is in eigen beheer uitgegeven door het Leuvense Anti-Militaristisch Bureau, en kan besteld worden via Postbus 11, 3000 Leuven.

Spekul

Spekul, een groepje mensen aan de KUI, dat zich in grotten ophoudt — hier vallen termen zoals speleologie, grotten, sport, Michel-St.-Pierre e.a. — houdt op woensdag 12 oktober 1983 om 20.30 u een informatieavond met dia's, film enz.

The place to be is Parkstraat 53. Na deze eerste avond zullen een reeks initiatieven volgen die — logisch — uitmonden in een vervolmaking.

WILLIAM VORTHUIZEN

Si non è vero

William Vorhuizen, vast redakteur van het elke donderdag verschijnende studentenweekblad *VERO*, hield niet van extremen. Hij ergerde zich aan kotgenoten die hem om 9 u. wekten, dan elk kwartier op z'n deur kwamen bonzen en opgewekt riepen: "Opstaan, William, het is...". Hij kon er niet om lachen als men hem een glas melk voor Batida de Coco aansmeerde, wat Benoît de Dampierre hem ooit gelapt had. Hij voelde zich niet op zijn gemak nu schuin over hem Frank Mees, prominent Amama-lid, opmerkingen als "er vliegen hier swastika's door de lucht" zat te maken over het naast Willem gezeten NSB-lid Luc Schriël.

Zo'n FaKulteitenKonvent-vormingsdriedaagse was toch een gezever. Sessies over academische graden, studiedruk en beuzenzelsels, ja die waren wel leerrijk maar misten... hoe zou hij het uitdrukken... ja, misten de vonk van het echte leven. Nee, journalistiek werk was dan toch veel interessanter: je ging op zoek naar misstanden en ontdekte ze ook. Op de koop toe kreeg je er een opwindend levendig gratis bovenop. Toegegeven, opwindend betekende meer dan eens ongeremd en veel sliep hij niet, maar — zoals de dichter zei — "Sleep in a luxury / I don't need a sneak preview of death".

"Geef me de appelmoes eens door?" Emille Hartezer had duidelijk honger. Hij kon blijkbaar meer vertrouwen dan je op het eerste gezicht zou verwachten van een oudstrijder van mei '68 die tussen de plooiën van de geschiedenis was gevallen. Gisteravond in de bar had William het nog met Bart Mostaert over Hartezer gehad. Emille had een tijdje geprobeerd zijn ideeën publiek te verspreiden maar het engagement van het Leuvense studentenwereldje had hem op zijn honger gelaten. Ongetwijfeld troostte hij zich nu met de gedachte dat zijn aktiviteit aan de drukpers en stencilmachines van SJOKO (Sos-jaar Konvent) de zaak zij het

geen meters, dan toch centimeters vooruithielp.

"Friet ook?"

"Ja, geef maar."

"Saus?"

"Mmm."

Zo. Het minste dat je van de konversatie van dit puike der studenten kon zeggen was dat ze op een hoog peil stond. Hopelijk haalden de kringvertegenwoordigers dat nivo ook tijdens de sessie die hij straks moest geven over de werking van *VERO*. Voor te moeilijke vragen kon hij nog altijd beroep doen op zijn co-redakteurs Peter Janssens en Pieter Jansen. Toch spijtig dat Polleke Vopozet naar de tandarts moest...

"Geef eens door..."

Het dessert werd verdeeld. Frank Mees en Luk Schriël schenen vijandelijkheden ingeruild te hebben voor pudding, maar van pudding lustte hij, William Vorhuizen, geen pap. Dan maar een sigaretje opsteken in de hal.

"William, moet je 'ns kijken". Reinhilde duwde hem een krantje onder de neus. "Studentenweekblad" las hij, "is een uitgave van de Christen-Demokratische Jongeren te Leuven". Slechte lay-out, dun budget, William zag het onmiddellijk. "Redaktioneel... Zomervakantie bijzonder vruchtbaar... deze krant in het centrum te situeren, met links in de verte *VERO*... een voorstelling van de verschillende CDJ-werkgroepen... van onze verslaggever in Polen een reportage over handige Poolse dollars... een bespreking van de Zeffirelli-film "La vie en rose"... en nog veel meer... hopelijk opent deze krant reeds perspectieven voor een ruime dialoog. Getekend: Benoît de Dampierre".

"de Dampierre", riep hij, "waar zijn je miljoenen gebleven? Zo'n knipen plakgetje." Trouwens, verslaggever in Polen, uit betrouwbare bron had hij vernomen dat de redactie van *Studentenweekblad* diens artikel volledig verknipt en verminkt had zonder de bewuste verslaggever erin te kennen. Van ruime dialoog gesproken...

PDJ, PF, PTJ, WIV.

Word deze maand 21. STELLA trakteert...

Je wordt deze maand ééentwintig ?

"Proficiat", "Gelukwensen", "Nog vele jaren"... enz.

Wij, van STELLA, wij bieden je graag nog 50 gratis STELLA-bons aan. Met een lekkere frisse STELLA én dit in het café van je eigen keuze, zul je samen met je vrienden alvast wel klinken op die "21 lentes".

Je kan die 50 gratis STELLA-bons afhalen in de Raadskelder op de Grote Markt, en dit op elke maandag van één tot zes (in de namiddag wel te verstaan). Vergeet ook je identiteits- en studentenkaart niet mee te brengen.

P.S. Nog 'ns gefeliciteerd en ... gezondheid !

ADVERTENTIE

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuisberg, Pauscol. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
ma 10/10	minestrone biefstuk schorseneren in room aardappelen fruit	minestrone visburger saus aardappelen fruit	portugese rijst (vis)	soep van de dag varkensgebraad poulettesaus aardappelen
di 11/10	groensoep visfilet provencaalse saus zilvervliersrijst yoghourt	groensoep stoofvlees met erwtjes en wortelen puree yoghourt	polenta met groenten	soep van de dag geen beste keus
woe 12/10	solferinosoep varkensrib bloemkool in room aardappelen fruit	solferinosoep hamburger rauwkost kroketten yoghourt	kikkererwten op z'n catalaans	soep van de dag (avond) gehakte steak prov. prinsessebonen aardappelen yoghourt
do 13/10	romige kervelsoep kip met kerriesaus ananas zilvervliersrijst yoghourt met fruit	romige kervelsoep gepaneerde kippesteak groentenpizza groenten van de dag aardappelen fruit		soep van de dag kalfsbrood porei in melksaus aardappelen fruit
vr 14/10	braziliaanse soep Hamburger met ei tomatensla aardappelen fruit	braziliaanse soep rundergebraad rauwkost aardappelen yoghourt met fruit	groenten	soep van de dag paella valenciana yoghourt met fruit

WERKGROEP VOEDING: dit is een keuze uit de ALMA-menu's gemaakt door de werkgroep voeding. Deze menu's bieden u de beste garantie voor een evenwichtige voeding. Voor verdere inlichtingen kunt u zich wenden tot LEO VAN DER AA. Tel. ALMA 2299 11

Dit is niet alleen reclame voor een gezonde maaltijd in een goedkoop studentenrestaurant maar ook voor de Werkgroep gezonde Voeding. Met al je vragen over gezonde voeding kan je terecht bij L. Vander Aa, Van Evenstraat 2E, 2de verdieping. Binnenkort meer actie: voedingsartikelen over de Maaltijdschijf, videofilms...

Donderdag 6 oktober

20.00 u. **DEBAT Strategie van de vredesbeweging** mod.: Willy Courteaux. Met Nelly Maes (VU), Mariette van Puymbroek (AGALEV), VAKA, en vertegenwoordigers van PVV en CVP. In Aud. O. Pleinlaan 2, Brussel. Org. Vrij onderzoek, mmv. VVS-SVB.

13.00 u — 15.00 u **ONTHAAL KATECHETIKA** koffiebar in fakbar, schaatsavond.

Zaterdag 8 oktober

ALUMNI-DAG

10.00 u. **onthaal en sekretariaat**
10.30 u. **Campus Heverlee** herdenking 200 jaar prof. Minckelers, tentoonstelling: dans en spel in de primitieve kunst (privé-kollekties in Vlaanderen — ILO.), tentoonstelling: architectuur (10-17 u.), oude Vlaamse volksspelen.
Feest in de stad Animatie, balaardconcert, historische rondleidingen, 15.00 u.: Eucharistieviering in St. Pieters, daarna academische zitting, 16.45 u.: Feestelijke optocht, 17.00 u. — 18.00 u.: ontvangst op stadhuis, 19.00 u.: Nacht der Alumni.

WEEKEND MLB-raketten weekend 8-9 oktober in Stuc. Prijs: 300 fr. Inlichtingen Jan Fermon, Gen. Bernheimin, 15 1040 Brussel.

AGENDA

KURSUS aktiveren in de gemeente — Oostvlaamse volkshogeschool, Nederkouter III, 9000 Gent. Org. De wakkere Burger. Info: Liedtstraat 27-29 1030 Brussel.

KURSUS creatief spel en creatief taalgebruik in het basisonderwijs. Inf.: stichting Lodew. De Raet, Liedtstr. 27-29, 1030 Brussel

Maandag 10 oktober

10-15 OKTOBER: **Bomfilms: The war game, The atomic Café en een drietal kortfilms.** Programma nog niet gekend. Org. DAF, Aud. Vesalius, 20.30 u. (22.30 u.) Inkom 60 fr.

Dinsdag 11 oktober

TD Ekonomika Gratis busdienst (halten: Domus — Universum — Erasmus — Mercuur — Studio — Oude Markt).

ONTHAAL Katechetika Gastmaaltijden

Woensdag 12 oktober

20.30 u. **INFO AVOND Spekul** Info over speleologie met dia's, film, e.a. Parkstraat 54.

21.30 u. **TD Mercator** Zaal der Hallen

20.00 u. **VERGADERING Huurprijsverhoging** door Sociale Raad in Soc. Raad, 's Meiersstraat 5

Donderdag 13 oktober

20.15 u. **DEBAT Konfrontatie tussen ABVV en VBO** naar aanleiding van de voorbije stakingen (en toekomstige moeilijkheden). In Handelskot, Dekenstraat 2. Org.: Ekonomika.

Tentoonstellingen

7 tot 18 oktober **Dans en spel in de primitieve kunst van Zwart Afrika, Precolumbiëns Amerika, Oceanië** (Stukken uit privé-kollekties in Vlaanderen). Sporhul Univ. Centrum Lich. Opl. en Sport, Tervuursevest 101 Heverlee, 14-19.00 u (week), 10-13 u. (zondag). Gratis toegang.

FILM IN KLAPSTUK 83

De drie hoofdopties voor de werking van 'tStuc zijn: teater, film en dans. Vooral het derde komt al meteen sterk naar voor in de programmatische 83-84, daar Klapstuk 83 een internationaal dansfestival is. De link tussen dansoptreden en teater is ook al niet ver, omdat het alle twee podiumkunsten zijn; in de Klapstuk-programmatiek zitten overigens producties die zich in het grensgebied tussen dans en teater bewegen, zoals bijv.: *Het is teater zoals te voorzien en te verwachten was* van Jan Fabre

Toch zal ook film niet ontbreken aan de start van het seizoen 1983-84. Dank zij een lucid idee van Dirk Lauwaert, de man achter de stilaan beruchte *Filmparty's* in 'tStuc (derde editie: 26 februari '84, nu al noteren), zal haast alle dagen in het Klapstuk 83 ook film te zien zijn. Het gaan om een heuse retrospectieve van 10 films met het beroemde film-danspaar Fred Astaire en Ginger Rogers, waarover in het artikel op bladzijde 4 meer.

De *filmprogrammatische* ziet eruit als volgt: dagelijks om 22.30 u wordt in de zaal van de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat (vlak achter het stadhuis, op de hoek met de Muntstraat) een film vertoond. Niet zo maar een film, maar steeds 35 mm-kopieën zoals in de 'echte' bioscoop. 'tStuc neemt zich voor om dit perfecte entertainment op een perfect verzorgde wijze aan te bieden. De toegangsprijs bedraagt 100 fr. (50 fr. voor Stuc-leden).

Aansluitend bij de vertoning van de films is er zes keer tijdens het Klapstuk 83 een lezing gepland over dansfilm, musical, tapdansen, Astaire en Rogers. Deze lezingen gaan door in de animatiezaal van 'tStuc, telkens om 15.00 u. De toegang bedraagt hier 50 fr. Een abonnement voor de zes lezingen kost 300 fr., maar dan is ook een getypte verslag van de cyclus inbegrepen. Bij de films en de lezingen kan men ook een nummer kopen van het tijdschrift Versus, waarvan de recentste editie volledig aan deze films en lezingen gewijd is.

In data uitgedrukt:

De films

ma. 10 okt.	<i>Flying down to Rio</i>	(Freeland, 1933)
di. 11	<i>The Gay Divorcee</i>	(Sandrich, 1934)
wo. 12	<i>Roberta</i>	(Seiter, 1935)
do. 13	<i>Top Hat</i>	(Sandrich, 1935)
vr. 14	<i>Follow the Fleet</i>	(Sandrich, 1936)
ma. 17	<i>Swing Time</i>	(Stevens, 1936)
di. 18	<i>Shall we Dance</i>	(Sandrich, 1937)
wo. 19	<i>Carefree</i>	(Sandrich, 1938)
do. 20	<i>The Story of Vernon and Irene Castle</i>	(Potter, 1939)
vr. 21	<i>The Barkleys of Broadway</i>	(Walters, 1949)

De lezingen

di. 11 okt.	<i>Dirk Lauwaert</i>	
wo. 12	<i>John Mueller</i>	(USA)
do. 13	<i>Idem</i>	
di. 18	<i>Eric De Kuypere</i>	
wo. 19	<i>Eduard Vermeulen</i>	(Ned.)
do. 20	<i>Alain Masson</i>	(F)

Het zijn allen specialisten in één der aspecten van het getoende Hollywood-entertainment, pratend rechtstreeks vanuit de films zelf, met video-illustratiemateriaal, en zonder droeg theoretisch gewaam.

Primitieve kunst

Van 7 tot 18 oktober a.s. organiseert het Universitair Centrum voor Lichamelijke Opleiding en Sport (UCLOS) van de KU Leuven in de Sporhul van het Instituut voor Lichamelijke Opleiding (Tervuursevest 101, te Heverlee) een tentoonstelling rond spel en dans in de primitieve kunst van Zwart-Afrika, Pre-Columbiaans Amerika en Oceanië.

Voor deze tentoonstelling werd een keuze gemaakt uit Vlaamse privé-kollekties, met als doel een speciaal aspect van het kunstvernoemen "Spel en Dans" te belichten. Dank zij de toegenomen interesse voor deze kunstvormen en mede dank zij de aanwezigheid van vele waardevolle maskers, beelden en voorwerpen die voor het eerst aan het publiek zullen getoond worden, zal deze expositie ongetwijfeld ook in het buitenland weerklank kunnen vinden.

Er wordt een geïllustreerde katalogus uitgegeven die naast de typische bijzonderheden over de geëksposeerde werken een globaal beeld van deze "primitieve" cultuurbijdrage zal geven.

Deze tentoonstelling is op de werkdagen van 7 tot 18 oktober a.s. toegankelijk van 14.00 tot 19.00 uur en op zondagen van 10.00 tot 13.00 uur. Zaterdag 8 oktober 1983, de tweede Alumnidag, kan de tentoonstelling ook bezocht worden.

Studiedag raketten

De vredesorganisatie IKOVE organiseert zaterdag 8 en zondag 9 oktober een studiedag van de raketten. Plaats van de handeling is 'tStuc. Prijs van de handeling voor het hele weekend bedraagt 300 fr. (daar moet je dan wel slaappak, luchtmatras, bestek en toiletgerief zelf voor meebrengen). Het programma vind je in de agenda.

Speel niet met de vrede

Eind dit jaar beslist de Belgische regering of er al dan niet 48 kruisraketten geplaatst worden op Belgisch grondgebied.

Informatief Spelmateriaal wil op haar terrein een bijdrage leveren om zoveel mogelijk mensen te mobiliseren voor de betoging van 23 oktober en ruimer om de bewustwording rond vredes- en veiligheidsproblematiek te stimuleren.

Daartoe werd een animatieprogramma uitgewerkt, dat op simpele aanvraag gebracht kan worden voor groepen tot 50 personen.

Het programma bestaat uit drie delen:

1. Een eenvoudige methodiek konfronteert de deelnemers met de ongelijke verdeling van het wereldinkomen én met de militaire uitgaven.
2. In het tweede deel wordt aan de hand van een *aktieve tentoonstelling* ingegaan op verschillende deelaspekten van de vredesproblematiek: de kernbewapening en haar oorzaken, de Euraorketten, de gevolgen van de bewapeningswedloop, en de vredesbeweging.

De tentoonstelling omvat: foto's, karrentoons, dia's, geluidsbanden, teksten, ... naast enkele kunstwerken van sociaal

geëngageerde kunstenaars. Door het oplossen van een *kruiswoordraadsel* en bijbehorende speelse opdrachten is er een actieve verwerking mogelijk van de gegevens die de tentoonstelling biedt. Van daaruit wordt een discussie gevoerd met de hele groep.

3. In het derde deel ligt het accent op de actie. Na een brainstorming over mogelijke actievormen zal getracht worden enkele actieve- en animatie-ideeën concreet uit te werken.

Het hele programma duurt ongeveer 2 uur.

Organisaties, kringen of groepen die dit programma nog willen integreren in hun komende vredesactiviteiten, of die hierover meer inlichtingen wensen, kunnen contact opnemen met de werkgroep Informatief Spelmateriaal, Geldenaaksevest 24, te Leuven of telefonisch op 016/22 25 17.

Dag vader of moeder jurist(e)

Het Vlaams Rechtgenootschap werd naar de overlevering ons leert, op 4 november 1885 in *Kaalfje De herderin* opgericht door enkele studenten en professoren om aan de bijna volledig Franstalige universiteit "de Vlaamse Rechtstaat aan te leren en ons Vlaamsch volk recht te doen wedererven".

JE SPORTKAART K.U. LEUVEN... EEN GOEDE BELEGGING !!!

Je sportkaart geeft je toegang tot gratis gebruik van alle sportkarakteristiek van het Universitair Sportcentrum, en mogelijkheid tot deelname aan geleide activiteiten (initiatie en/of training) in vrijwel alle sporten.

Daarenboven geniet je een aantal extra voordelen, zoals daar zijn: vrije toegang tot het Stedelijk Zwembad voor 'vrij zwemmen' elke dinsdag en donderdag van 18.00 tot 19.00 u., een verzekering tegen sportongevallen (uitsluitend voor studenten en personeel K.U. Leuven en leden Alumni). Je krijgt een belangrijke reductie op de ijsschaatsbaan 'Pirouette'

en de squashcentra 'De Vaart' en 'Lovanium Tennis Club' (lidkaart 500 i.p.v. 1200 fr/jaar) en een korting van 10 % bij de aankoop van sportmateriaal in alle Leuvense sportwinkels.

Je sportkaart kan je kopen in het sekretariaat van het sportkomitee, instituut voor Lichamelijke Opleiding, nieuw gebouw op het gelijkvloers, of in de universiteits-hallen. Op beide plaatsen kan je natuurlijk enkel tijdens de kantooruren terecht.

En je betaalt je sportkaart niet veel: studenten K.U.L. tellen 250 fr. neer, personeel van dezelfde instelling 500. Leden Alumni betalen 1000; andere studenten dokken 500 fr. af en andere niet-studenten 1500. Succes!

P. JANSSENS COLUMNT, EN HOE!

Vladimir en Estragon wachten al tijden op Godot. Soms is er nog het gezelschap van Lucky en Pozzo, heel amusant, maar meestal zijn onze vrienden alleen. Het is nogal saai, ginds op de planken. "Als dit de metafysische eenzaamheid van de mens na de dood van God, de essentie van zijn bestaan als verveling en bewustzijn van zijn verveling wachten op een telefoontje aan een afgesneden lijn", zucht Estragon, "dan heeft Samuel er z'n werk van gemaakt, ons hier opsluiten met zo'n stom plasticen boompe en twee bolhoeden. Gelukkig heeft hij ons niet vastgebonden aan een schommelstoel en dan gedwongen in die toestand een koprol te maken. Dat durfde hij 'm vroeger wel 'n lappen".

Vladimir en Estragon zijn meer dan vroeger op elkaar aangewezen. De ambtenaren staken, niet beweegt, niets komt binnen. Als

Godot al zou komen, kon hij niet eens de trein nemen. Gelukkig is er nog het gezelschap van een radijs en een wortel. De radijs is wel zwart, maar je kan er spelletjes mee spelen, heel amusant. Je kan er ruzie om maken, heel amusant.

Estragon staat op. Hij schakelt de transistorradio aan. Hij gaat eerst de AM-band af, dan de FM-band. Uit.

Een gevoel van machteloosheid is even gevaarlijk als een gevoel van macht; ze kunnen immers ieder ogenblik in elkaar overgaan. De bel gaat. Vladimir springt op en snelt naar de deur. Waarschijnlijk Lucky en Pozzo... misschien is het Boy, met nieuws van Godot... Godot zelf misschien, zit mijn bolhoed nog goed? Het blijkt echter de postbode te zijn. De staking is opgebroken, hij heeft een aangetekende brief bij voor Estragon en twee vergeelde prent-

briefkaarten voor Vladimir. Plus natuurlijk de dagelijkse Morgen/Vooruit, maandag 26 september 1983, algemene editie. "Niets van Godot?" vraagt Estragon. "Van wie?" "Godot." "Dood??" "Laat maar," laat Vladimir. Hij neemt de post in ontvangst en stomtelt naar zijn uitkijpkan. Eerst de voetbaluitslagen, dan de showpagina. Na het artikel over de Gang of Four dwalen zijn ogen over de kleine berichtjes.

Zoals dit:

• **BELG AANGEOUDEN WEGENS GELDSOMMEL.** — In Tunesië is een Belgisch zakenman aangehouden — wegens geldsmokkel. Volgens het oppositieweekblad *«Le Magreb»* gaat het om een zekere Jean Godot.

"Estragon," roept hij, "Estragon, Beckett heeft ons belazerd."